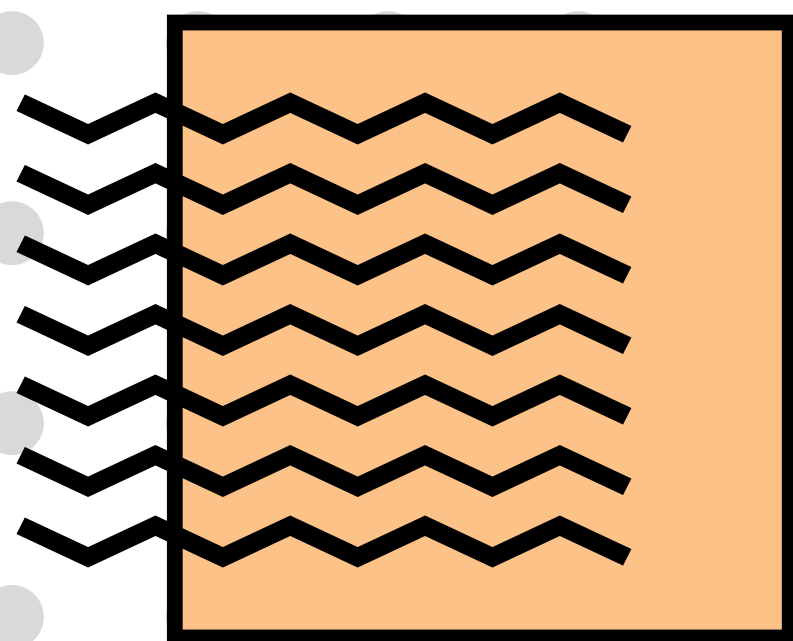

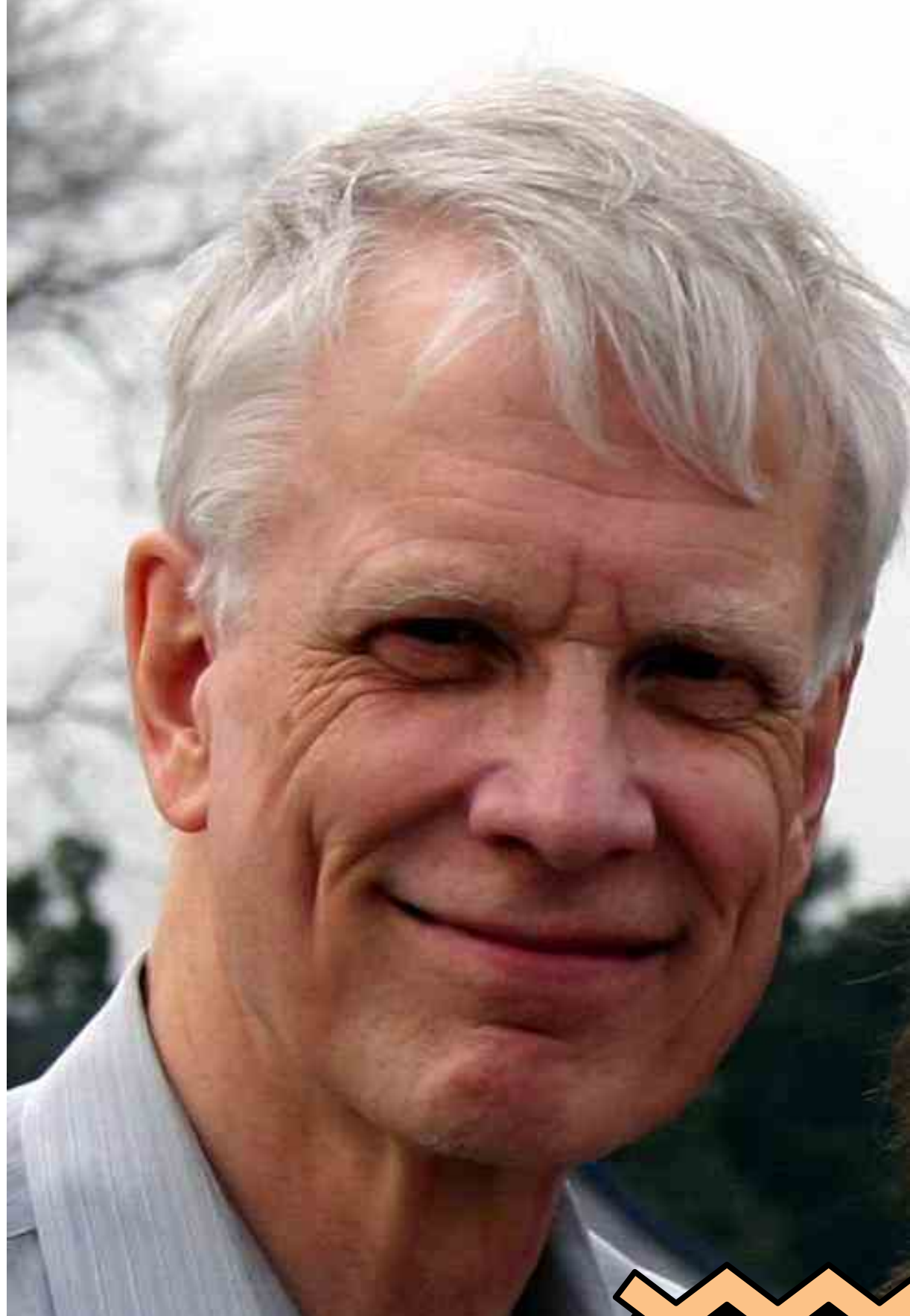
GRUPA 8.

LIČNO ISKUSTVO (I NJEGOVE ZAMKE), PERCEPCIJA I ILUZIJA

Video sam sopstvenim očima!

DŽEJMS ALKOK

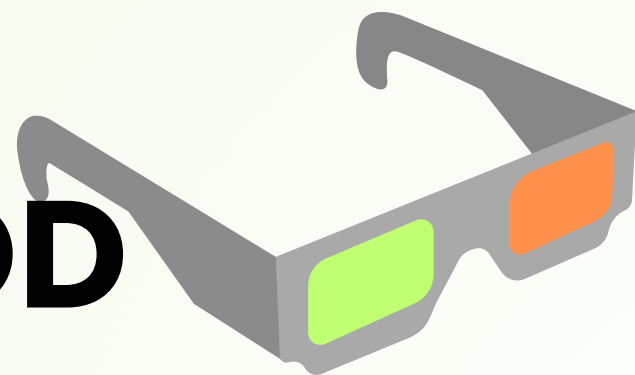
(ENG. JAMES E. ALCOCK, 1942 -),
PROFESOR PSIHOLOGIJE, SKEPTIK

**Pravi kritički mislilac prihvata ono
što je malo ljudi ikada prihvatilo da
se ne može rutinski verovati
percepcijama i sećanjima.**

UVOD

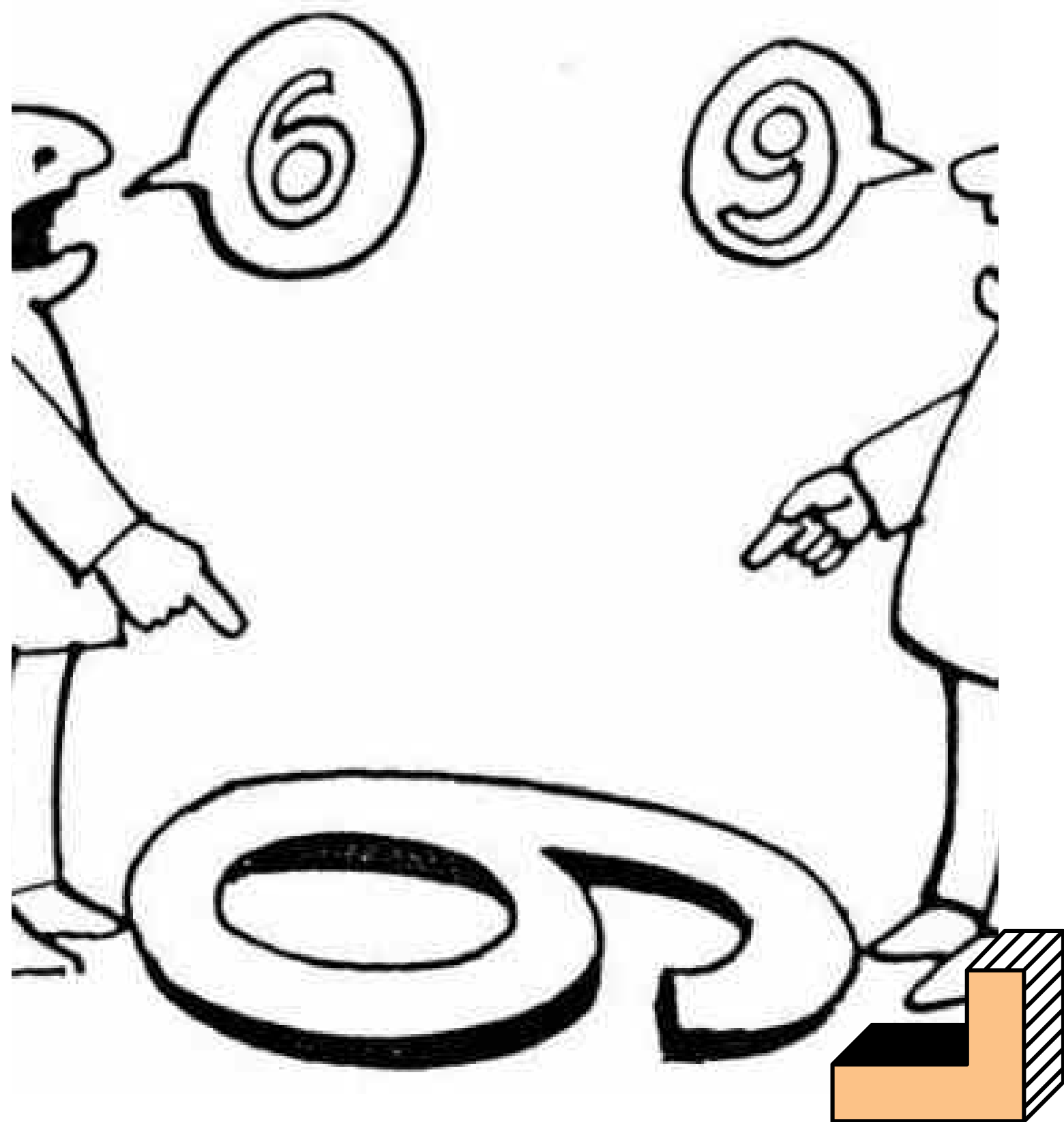

OBMANE ČULA

ZAŠTO TREBA PROUČITI ČULA?

- da bismo upoznali svoje granice
- da bismo naučili da budemo oprezni kada je u pitanju (vlastiti ili tuđi) neobični doživljaj
- da se ubedimo u korisnost preciznih i pouzdanih mernih instrumenata

Pogrešna percepcija ili interpretacija fizičkih stimulusa

PERCEPCIJA

UKLJUČUJE PET ČULA; DODIR, VID,
ZVUK, MIRIS I UKUS

Takođe uključuje ono što je poznato kao propriocepcija, skup čula koja uključuje sposobnost otkrivanja promena položaja i pokreta tela. Takođe uključuje kognitivne procese potrebne za obradu informacija, kao što je prepoznavanje lica prijatelja ili otkrivanje poznatog mirisa.

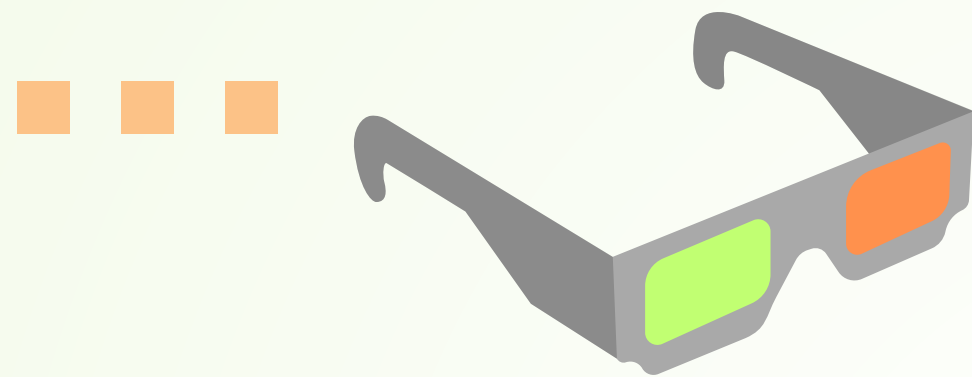
PROCES PERCEPCIJE

Niz koraka koji počinje sa okruženjem i dovodi do naše percepcije stimulusa i akcije kao odgovora na stimulus.

DELOVANJE PERCEPCIJE

Percepcija deluje kao filter koji nam omogućava da postojimo i tumačimo svet oko nas bez da budemo preplavljeni obiljem stimulusa.

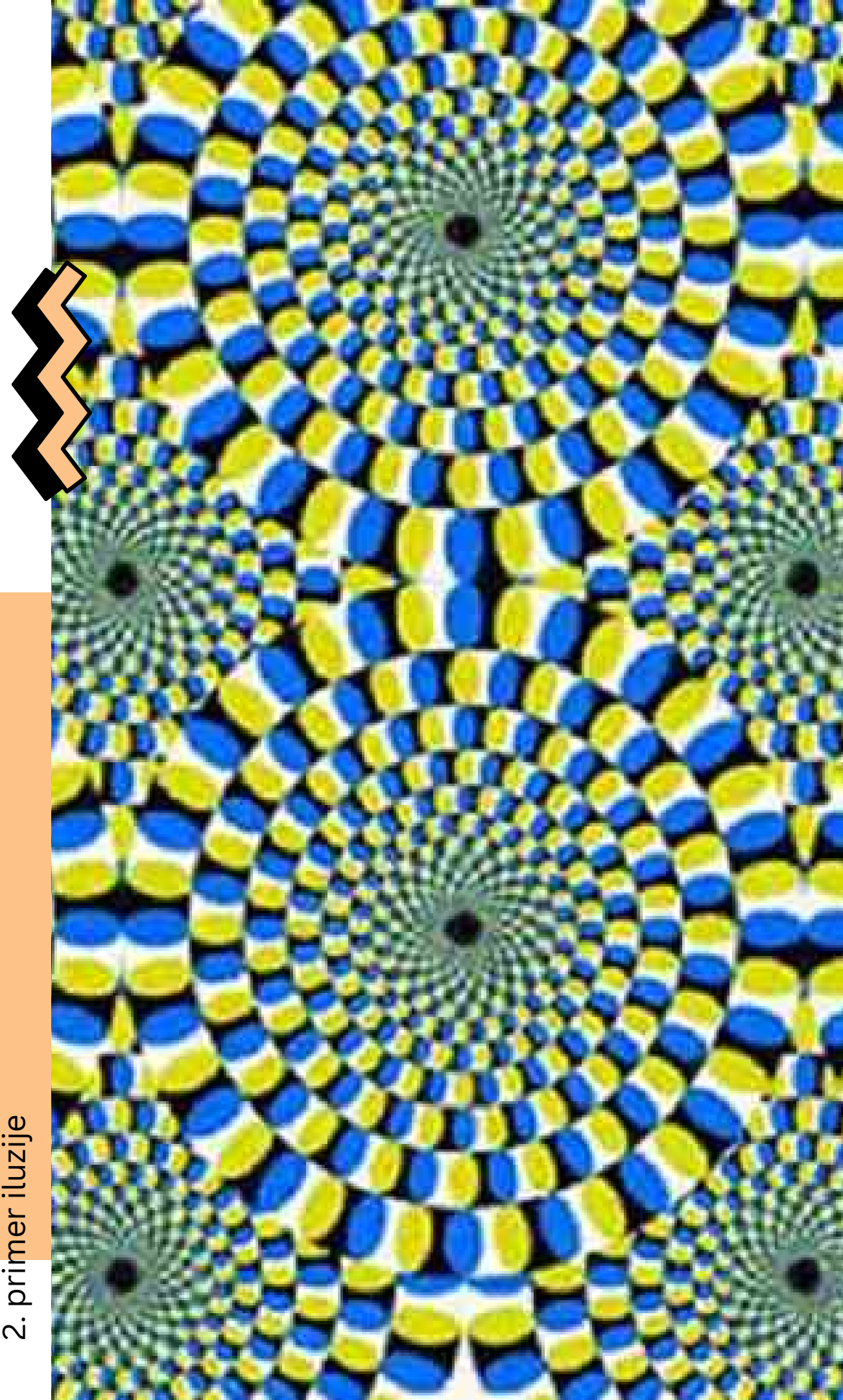

PERCEPTIVNA POSTOJANOST

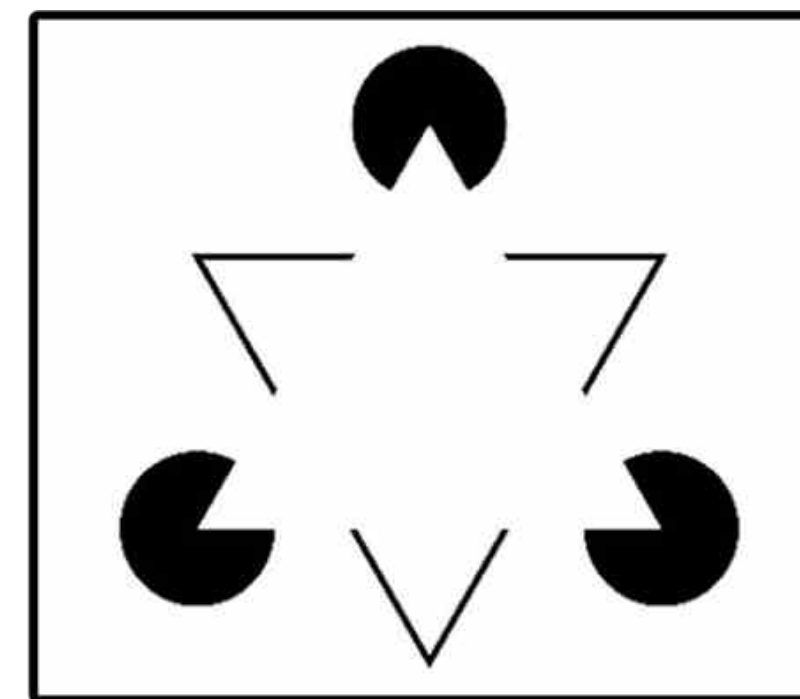
OPŠTA ZAPAMĆENA SLIKA

Perceptivna postojanost je naša tendencija da vidimo poznate objekte koji imaju konstantan oblik, veličinu i boju, bez obzira na bilo kakve promene u perspektivi, daljini ili osvetljenju kojem se podvrgavaju.

Naša percepcija ovih objekata pod takvim promenljivim uslovima je mnogo bliže opštoj slici o njima koju imamo zapamćenu nego što je bliža stvarnom podsticaju koji dolazi do naše mrežnjače.

ILUZIJE

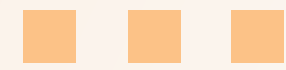

1. primer iluzije

Optička varka (takođe optička iluzija) je varka koja počiva na neispravnoj percepciji nekakve slike. Slika koja je perceptira okom a interpretira je mozak na drugi način koji odgovara realnosti. Najčešće su optičke iluzije, ali je razlika u tome što optičke varke uključuju samo pojave koje percipiraju oči, a perceptivne uključuju sve pojave koje čovek percipira (na bilo koji način).

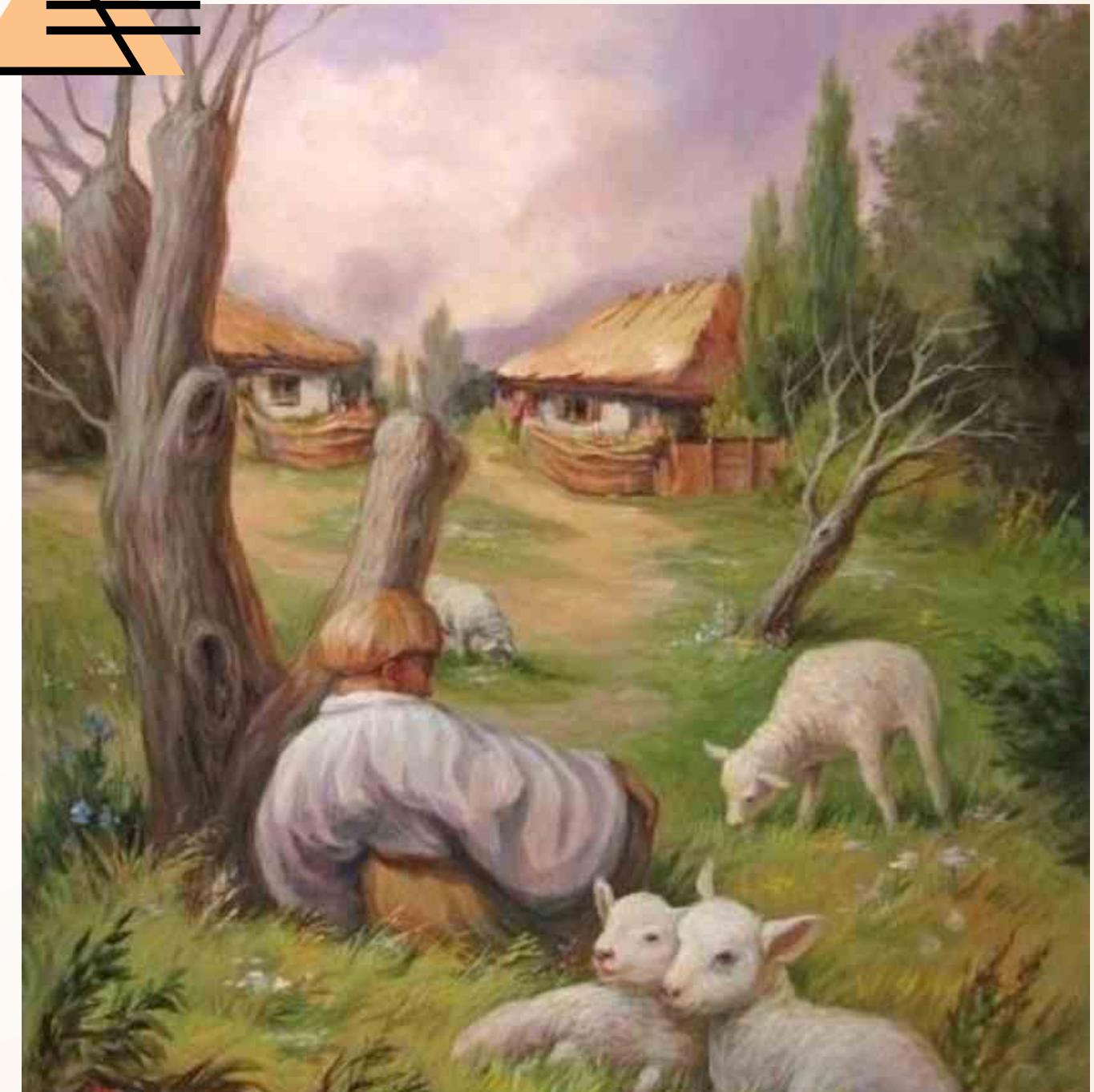
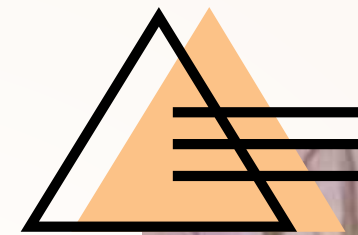
“

NEKE SU PERCEPTIVNE VARKE UZROKOVANE NESAVRŠĆENOŠĆU NAŠIH ČULA, A NEKE RADOM NAŠEG MOZGA. PERCEPTIVNE VARKE TREBA RAZLIKOVATI OD HALUCINACIJA.

KATEGORIJE ILUZIJA:

- PAREIDOLIJA
- TAKTILNE ILUZIJE
- ILUZIJE UKUSA
- TIPOGLIKEMIJA
- GEOMETRIJSKE OPTIČKE ILUZIJE: ILUZIJA KONTURE, MILER – LAJEROVA ILUZIJA, DELBEFOVA ILUZIJA, FREJZEROVA ILUZIJA, ILUZIJE KRETANJA, ILUZIJE SVETLOSTI I BOJA
- ILUZIJE NEMOGUĆIH OBJEKATA

primer pareidolije:

primeri.

■ ■ ■ PAREIDOLOGIJA:

Pareidolija je tendencija percepcije da nameće smislenu interpretaciju nejasnom vizuelnom prikazu, tako da čovek vidi predmet, obrazac ili značenje tamo gde u stvari postoji.

OBIČAJENI PRIMERI SU OPAŽENE SLIKE ŽIVOTINJA, LICA ILI PREDMETA U OBLACIMA.

Koncept pareidolije može se proširiti i na skrivene poruke u snimljenoj muzici koja se pušta unazad ili ubrzano/usporeno i slušanje nejasnih glasova/ muzike, u slučajnim šumovima poput onih koje proizvode klima uređaji ili ventilatori.

■ ■ ■
JOŠ PAR PRIMERA

ILUZIJE MIRISA I UKUSA

- **JESTI JABUKU, ALI ISPOD NOSA STAVITI BANANU.**

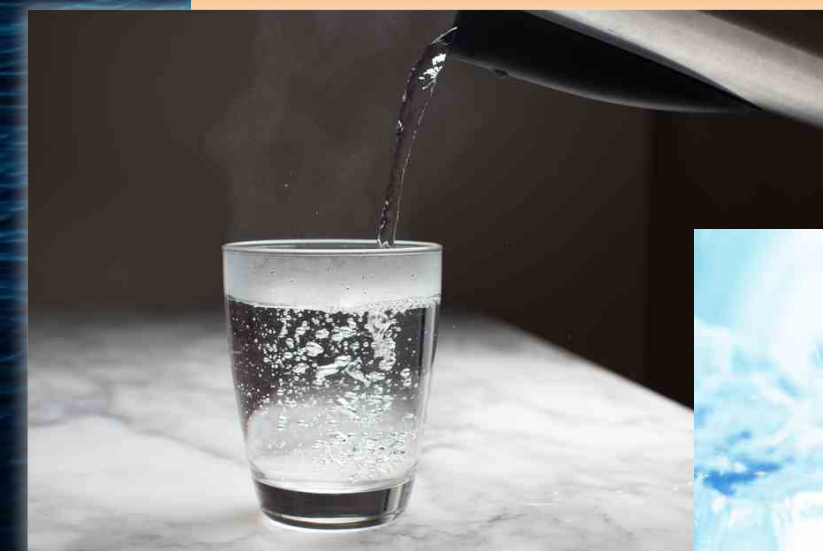
Imaćemo osećaj kao da jedemo bananu jer čulo mirisa utiče na čulo ukusa

TAKTILNE ILUZIJE - PRIMER

- Jednu ruku umočiti u toplu vodu. A drugu ruku umočiti u hladnu vodu.
- Potom obe ruke potopiti u hladnu vodu

OSEĆAJI TOPLOTE VODE U RUKAMA SU RAZLIČITI.

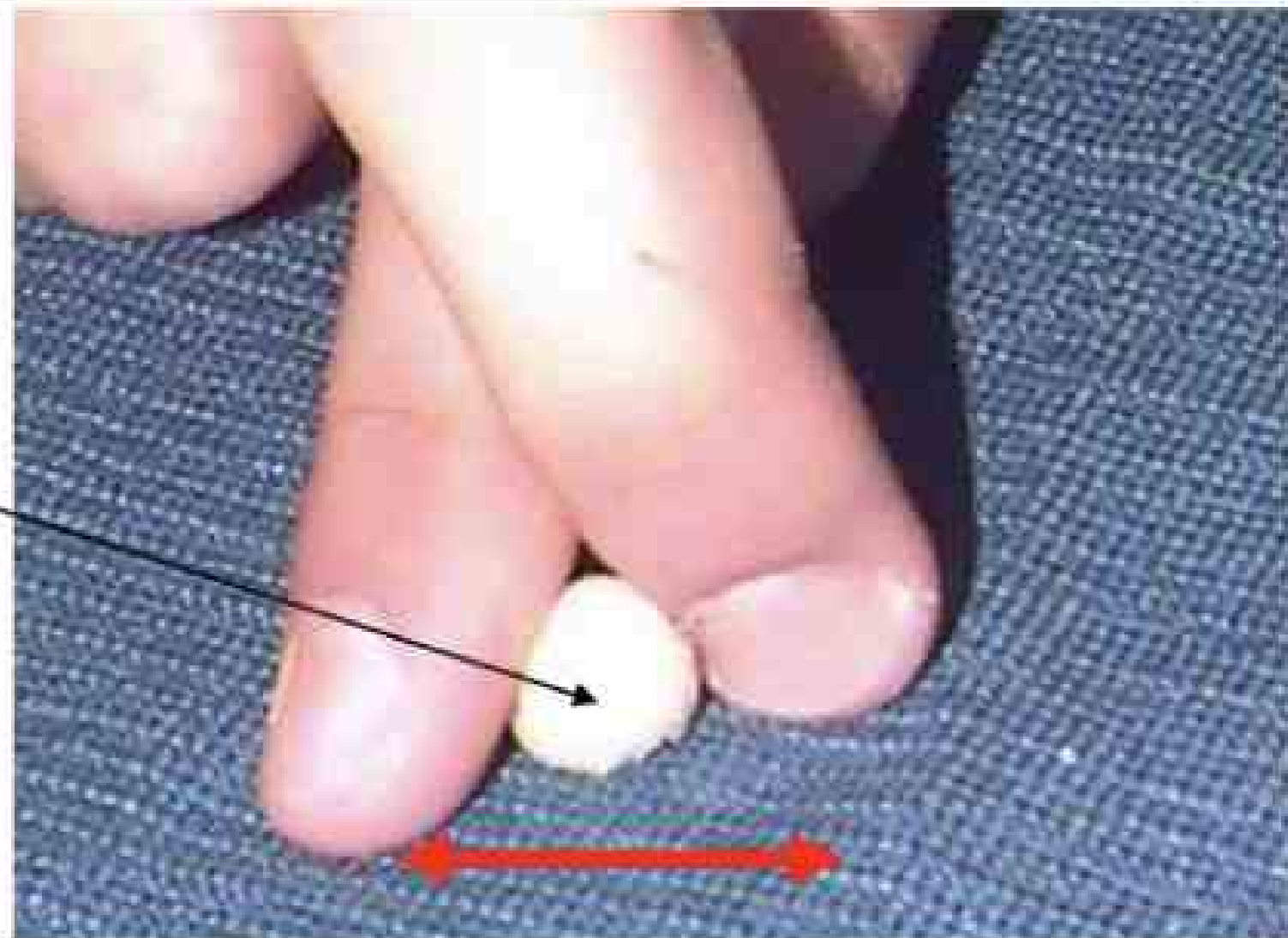

TAKTILNE ILUZIJE

ARISTOTELOV EKSPERIMENT

- Mozak veruje da oseća dve loptice!

loptica od hleba

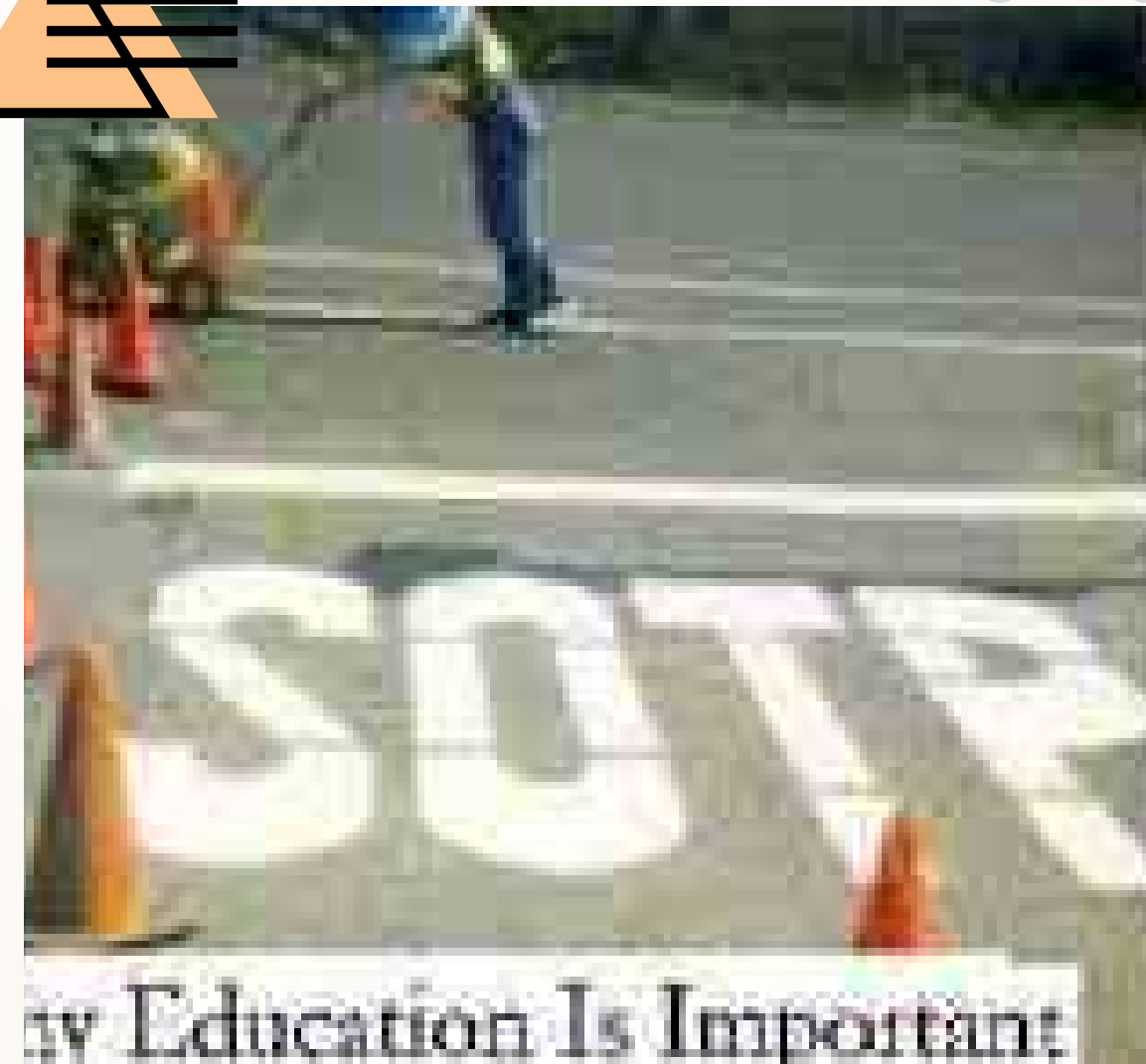
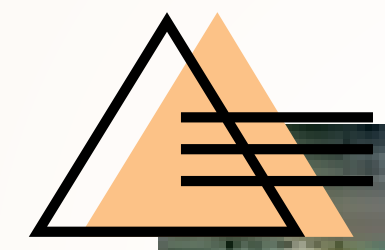
“

TAKTILNA ILUZIJA JE ILUZIJA KOJA UTIČE NA ČULO DODIRA. NEKE TAKTILNE ILUZIJE ZAHTEVAJU AKTIVAN DODIR (NA PRIMER, POKRETE PRSTIJU ILI RUKU), DOK SE DRUGE MOGU IZAZVATI PASIVNO (NPR. SPOLJAŠNJIM STIMULUSIMA KOJI PRITISKAJU KOŽU).

■ ■ ■ TIPOGLIKEMIJA:

TIPOGLIKEMIJA (AUTO-KOREKCIJA MOZGA) JE POJAVA DA LJUDI MOGU DA RAZUMEJU TEKST IAKO U NJEMU POSTOJI MNOGO GREŠAKA U PISANJU REČI.

GRAHAM ROVLINSON (ENG. GRAHAM RAWLINSON), DOKTORSKA TEZA 1976. GODINE.

Education Is Important

neki od primera

**NSIAM VREVOAO DA ZPAVRAO MGOU RZMAUETI
ONO ŠTO ČTAIM. ZAAVLJHUJĆI NOBNIEČNOJ MĆOI
LJDKSIOG MGZOA, PEMRA IRTAŽSIAVNJIMA
NAČAUNIKA SA KEMBREIDŽA NJIE VŽANO KJOIM SU
ROEDSLDOM NPIASNAA SLVOA U RČEI, JDIENO JE
BTINO DA SE PVRO I PSLDEONJE SOVLO NLAAZE NA
SOVM MSTEU. OTASLA SOLVA MGOU BTII U
PTPONUOM NERDEU I BEZ OZBIRA NA OVU
OLOKNOST, TKEST MŽEOTE ČTIATI BEZ POBRELMA.
OVO JE ZOBG TGOA ŠTO LJDUKSI MZOAK NE ČTIA
SAVKO SLVOO PNAOOOSB.**

**J3ST3 L1 ZN4L1 D4 LJUDSKI MOZ4K 1M4
SPOS0BN0ST D4 T3KST POSM4TR4 K40 C3L1NU,
T3 D4 PR3POZN4J3 1 B3Z PROBL3M4 ČIT4 1 R3ČI
K0J3 N1SU 1SPR4VNO N4P1S4N3? 0V4 POJ4V4
N4Z1V4 S3 TIPOGL1K3M1J4, 4 14K0 JOŠ UV3K
N1J3 5LUŽ83NO Z4V3D3N4 U KNJ1G4M4, SVOJ3
UPORIŠT3 PRON4L4ZI U G3ŠT4LT PS1HOLOG1J1**

VIZUELNE ILUZIJE

• Šta ovde piše?

A B C D E F

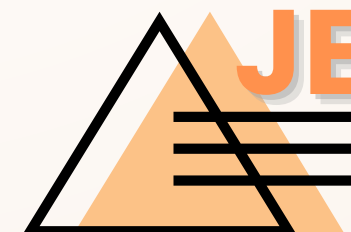
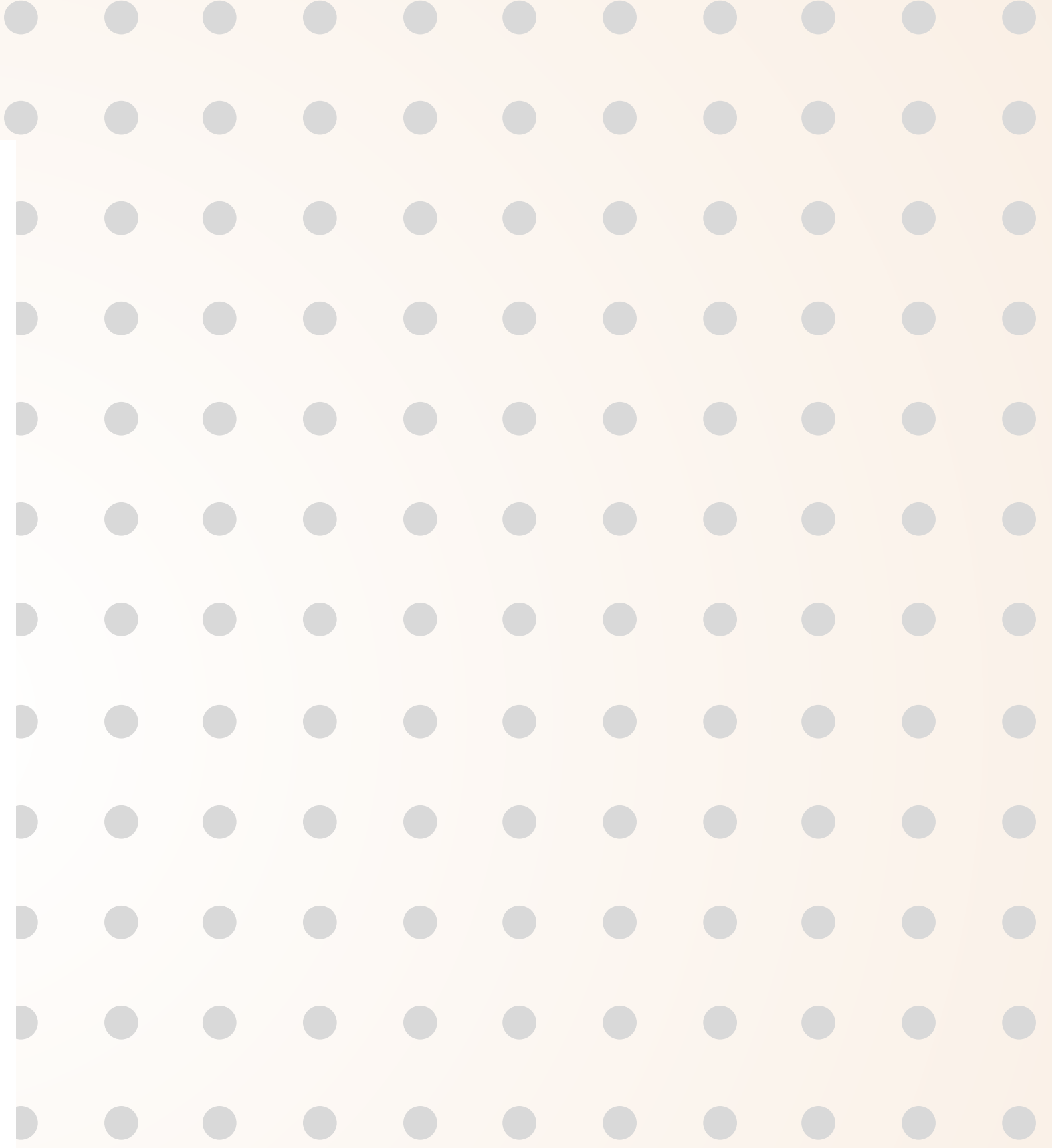
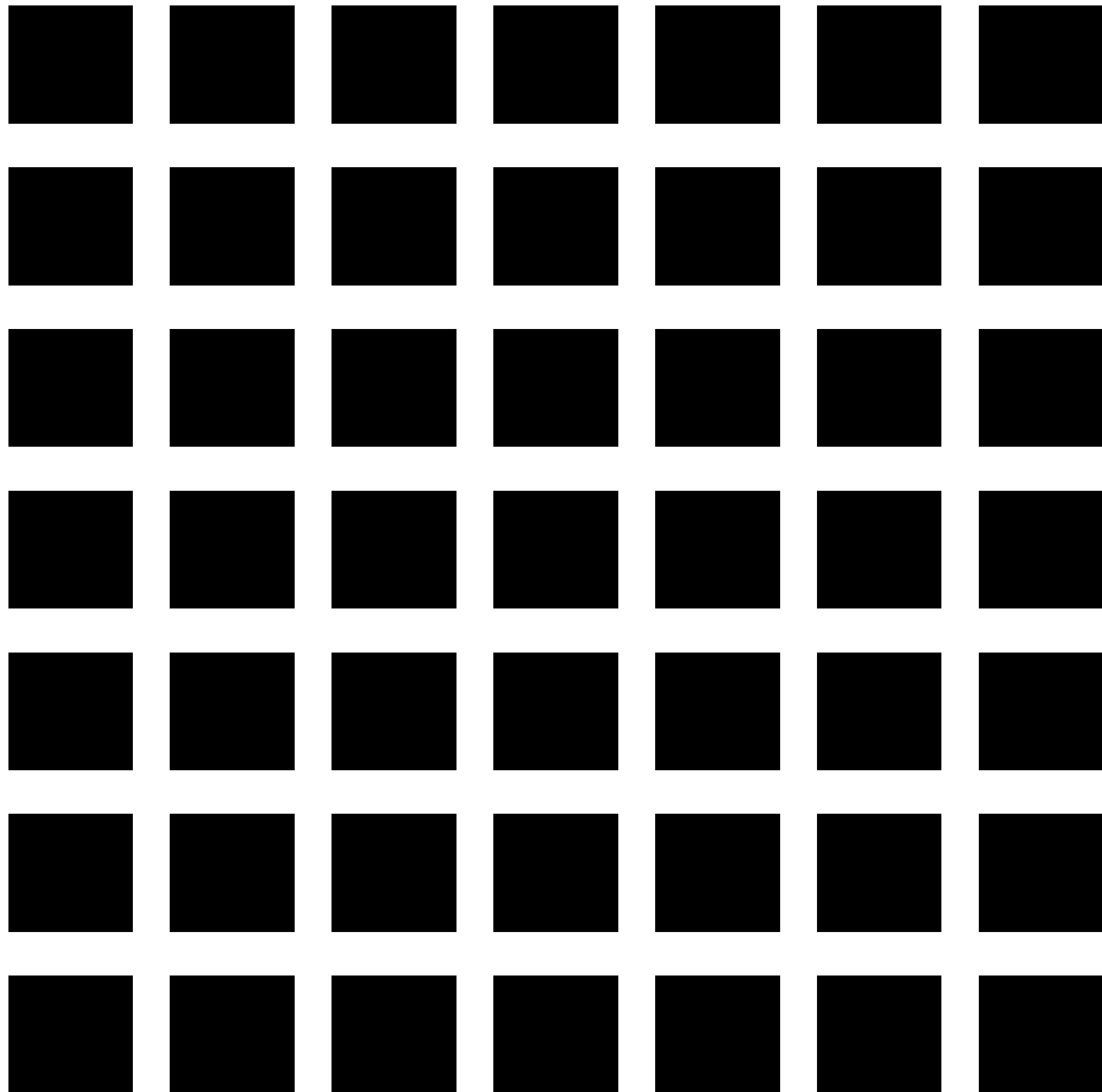
• A ovde?

10 11 12 B 14

• Zašto mozak ne pomeša B i 13?

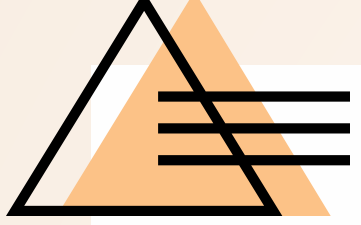
A B C D E F
10 11 12 B 14

JE L VIDITE CRNE TACKE?

primer vizuelne iluzije:

primer vizuelne iluzije:

CRNA

CRVENA

ŽUTA

PLAVA

BRAON

ROZE

BEŽ

CRNA

ZELENA

ŽUTA

SIVA

LJUBIČASTA

BELA

CRVENA

CRNA

BORDO

TIRKIZNA

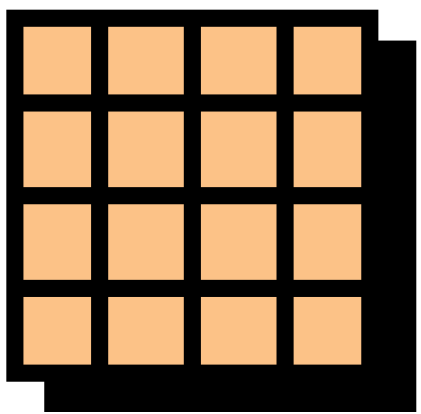
MASLINASTA

PLAVA

PINK

ZELENA

POKUSAJTE STO BRZE DA MI KAZETE BOJE
RECI, ALI NE I SAME RECI.

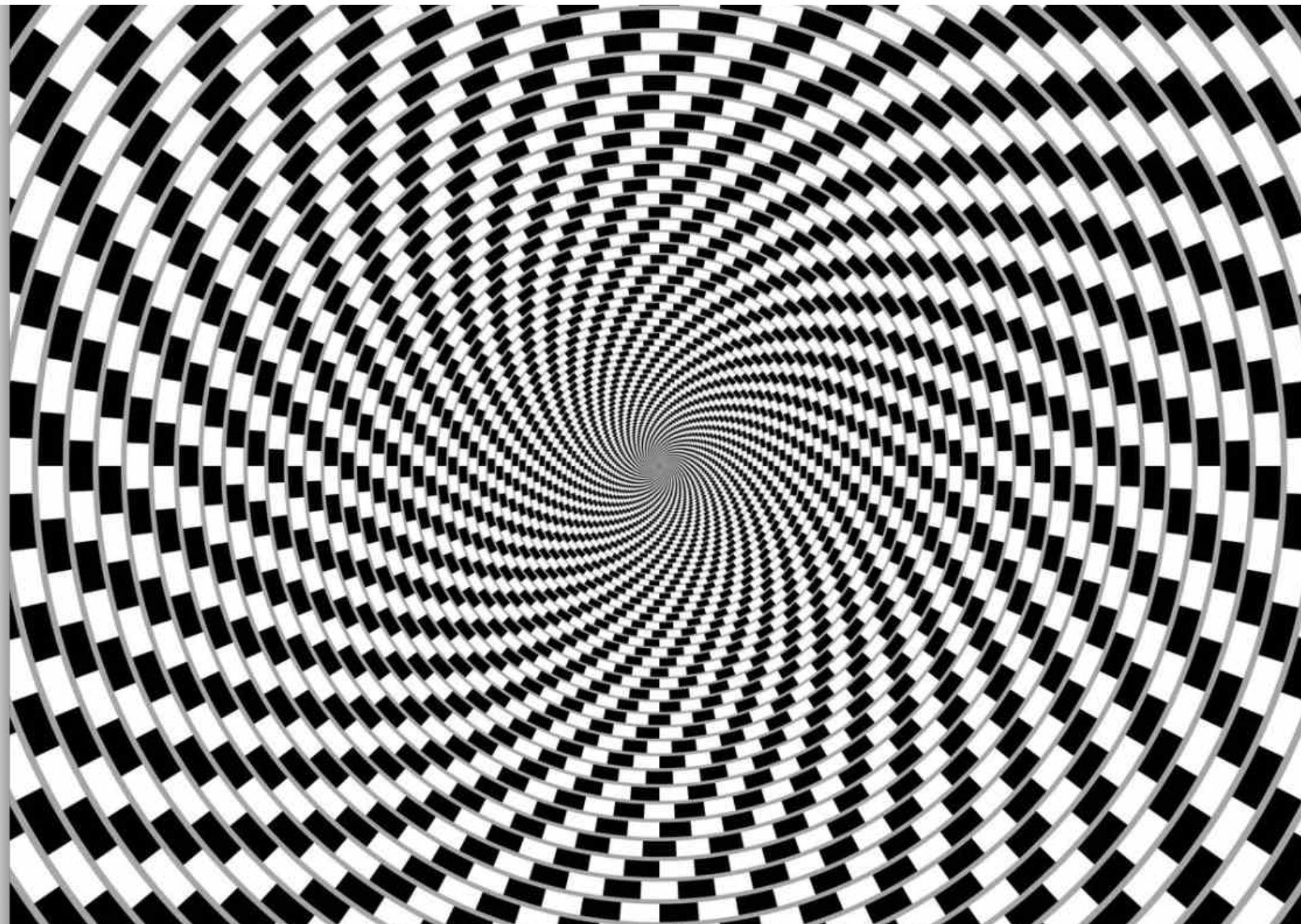
GEOMETRIJSKE OPTIČKE ILUZIJE

Geometrijske optičke iluzije su vrste iluzija u kojima vizuelni sistem čoveka pogrešno tumači geometrijska svojstva geometrijskih tela, površina i drugih geometrijskih objekata. Postoje različite geometrijske optičke iluzije u kojima postoji različita percepcija geometrijskih figura.

ILUZIJA KONTURE

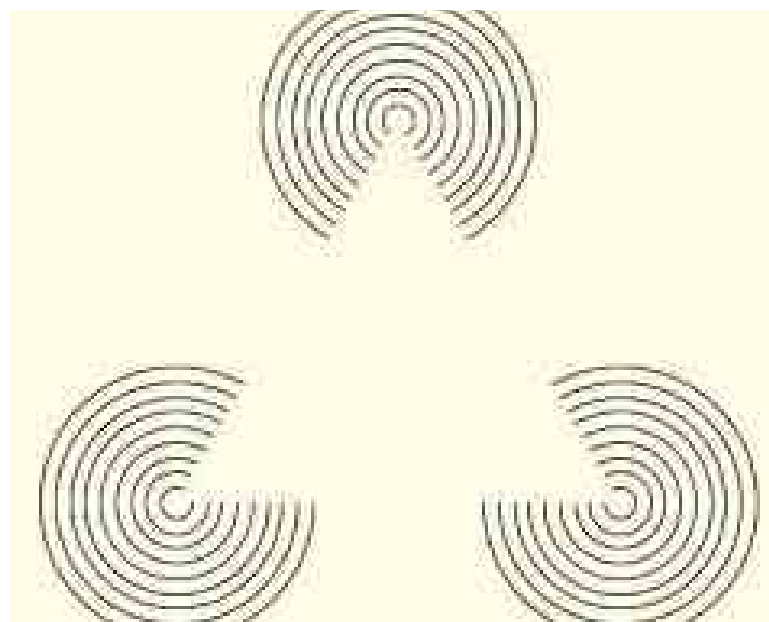

Iluzija konture je predstavlja optički trik koja nas navodi da vidimo ivice ili konture objekata na način koji nije u skladu sa stvarnim rasporedom svetlosti u sceni. To može rezultirati tome da se čini da su neki delovi objekata iskrivljeni ili da se objekti stapaju ili razdvajaju na neočekivane načine. Ovi primeri ilustruju kako naš mozak obrađuje vizuelne informacije i konstruiše našu percepciju sveta oko nas.

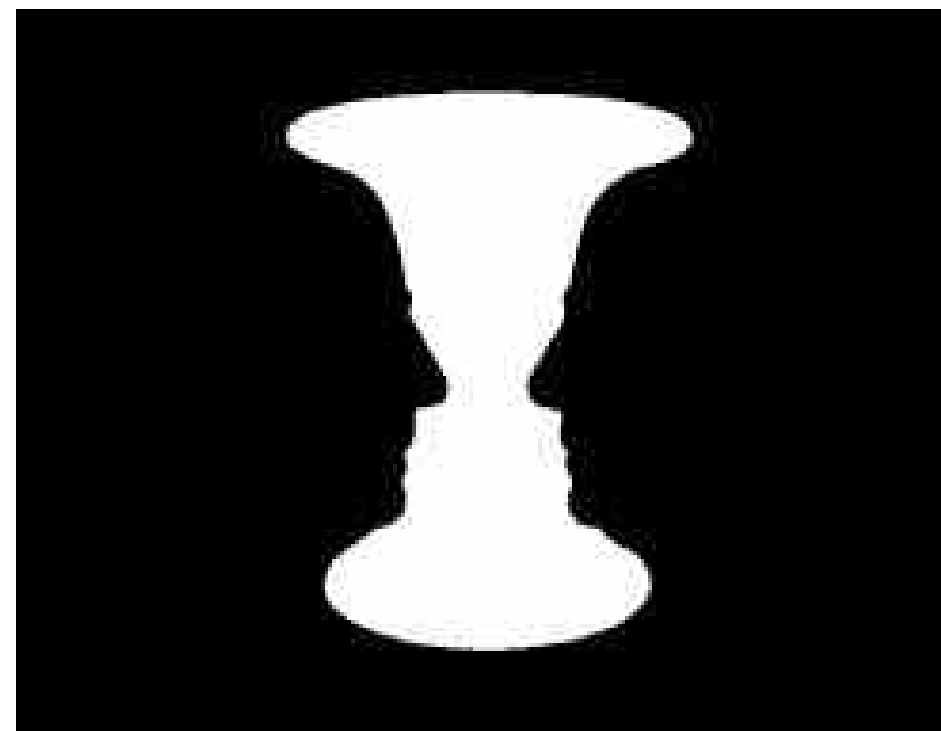
OVA ILUZIJA MOŽE UZROKOVATI DA SE KONTURE POJEDINIH DIJELOVA OBJEKTA ČINE IZOBLIČENIMA ILI DA SE ČINI KAO DA SE OBJEKTI STAPAJU ILI RAZDVAJAJU NA NEOČEKIVANE NAČINE. TOP OF FORM PRIMERI ILUZIJE KONTURE:

ILUZIJA KONTURE

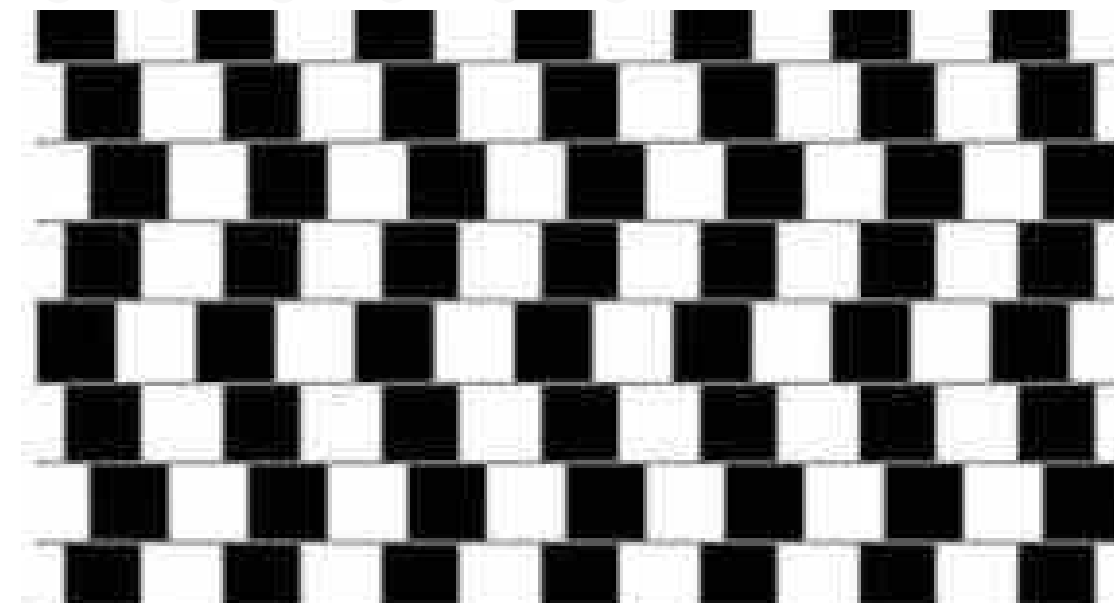
CIA KANIZSA TROUGAO

Optička iluzija koja se sastoji od tri crna diskontinuirana kruga postavljena u obliku trougla, sa vrhovima okrenutim prema unutra. Između ovih krugova nalaze se manji beli delovi koji formiraju oblik trougla, iako zapravo nema belog trougla na slici. Na prvi pogled, čini se da postoji beli trougao na crnom pozadinskom polju, iako on nije direktno nacrtan ili iscrtan. Iluzija nastaje jer naš mozak popunjava praznine između crnih krugova i konstruiše oblik trougla na osnovu belih delova koji ga okružuju.

RUBINOVA VAZA

Klasična optička iluzija koja prikazuje dve različite interpretacije iste slike. U ovoj iluziji, crtež prikazuje konturu vaze ili dva lica koja gledaju jedno u drugo, ali ne i oboje istovremeno. Kada gledamo u konturu vaze, lako možemo videti oblik vaze. Međutim, kada se fokusiramo na prostor između kontura, umesto vaze, mozak percipira dva lica koja gledaju jedno u drugo.

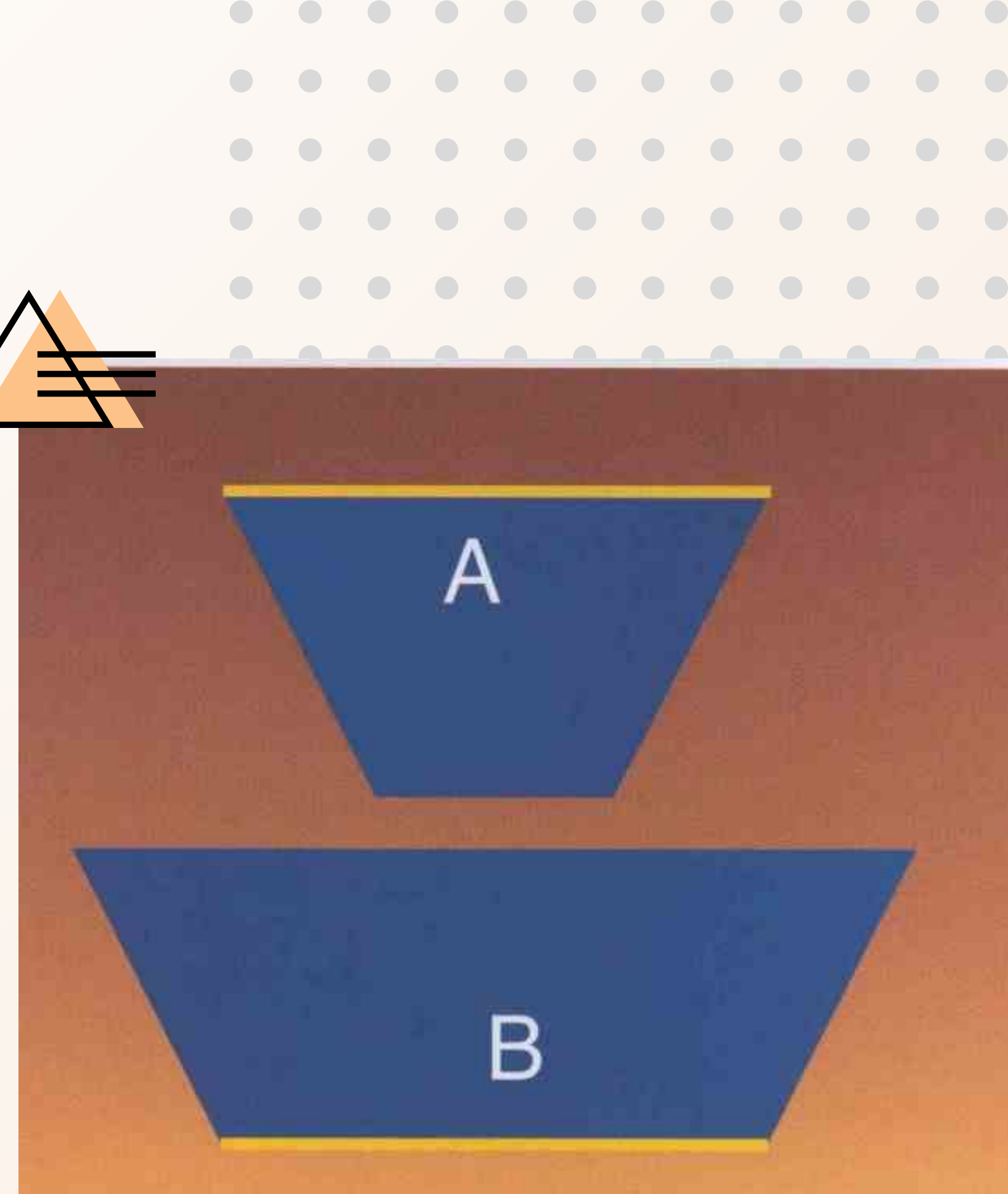
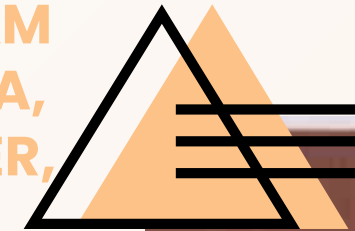
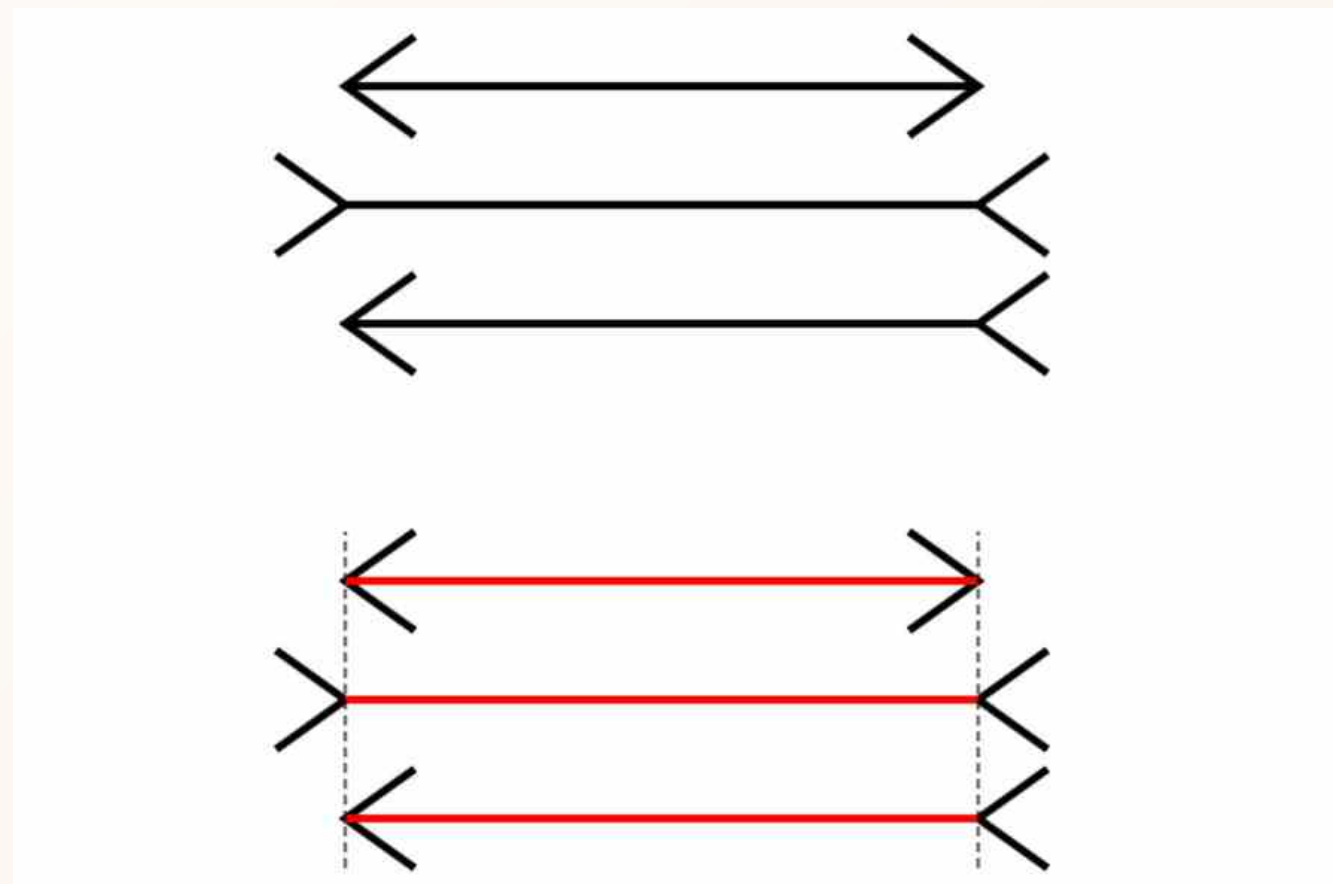
MUNSTERBERGOVA ILUZIJA:

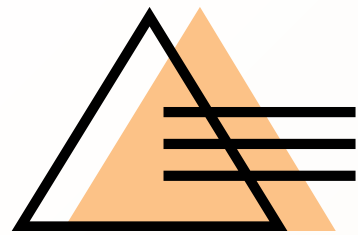
U ovoj iluziji, dva pravougaonika se čine različite veličine, iako su zapravo iste veličine. Okolne linije čine da jedan pravougaonik izgleda duži od drugog. Munsterbergova prikazuje dva pravougaonika sa dijagonalnim linijama na njihovim uglovima. Iako su oba pravougaonika zapravo iste dužine duž svojih horizontalnih strana, percepcija nam govori suprotno. Jedan od pravougaonika izgleda duži od drugog zbog pristrasnosti našeg vizualnog sistema. U stvari, dijagonalne linije koje se protežu od uglova unutar pravougaonika stvaraju iluziju perspektive koja čini da jedan pravougaonik izgleda širi i kraći, dok drugi izgleda uži i duži. Ovi primeri ilustruju kako naša percepcija stvarnosti može biti subjektivna.

ILUZIJA DUŽINE

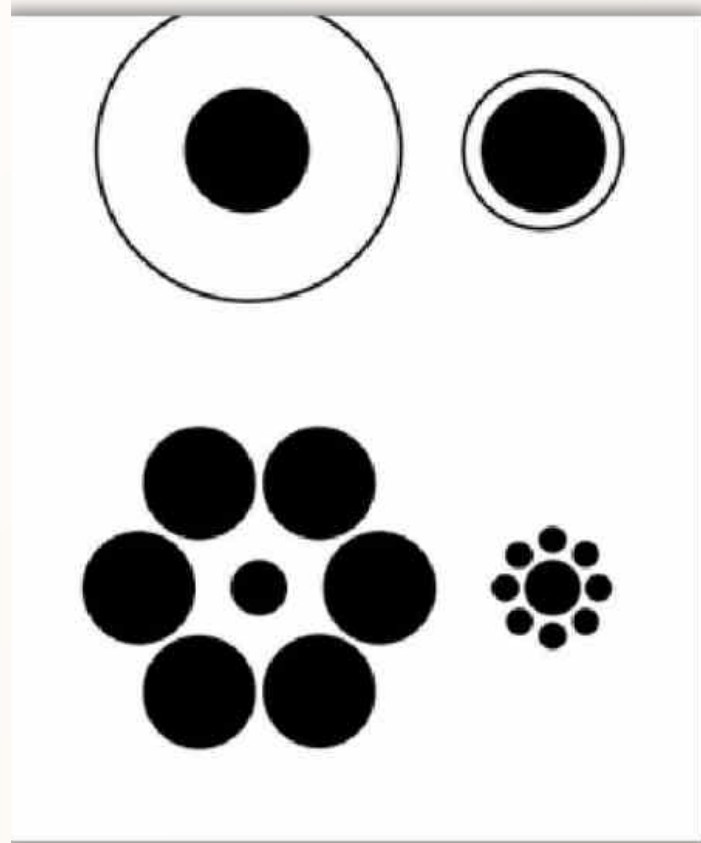
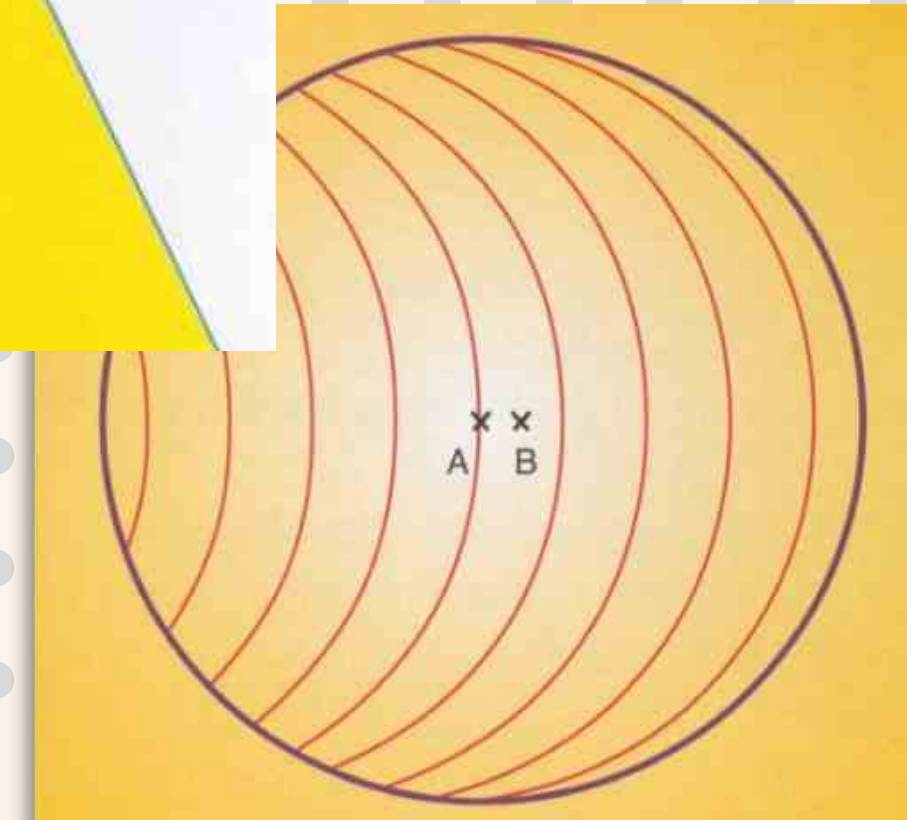
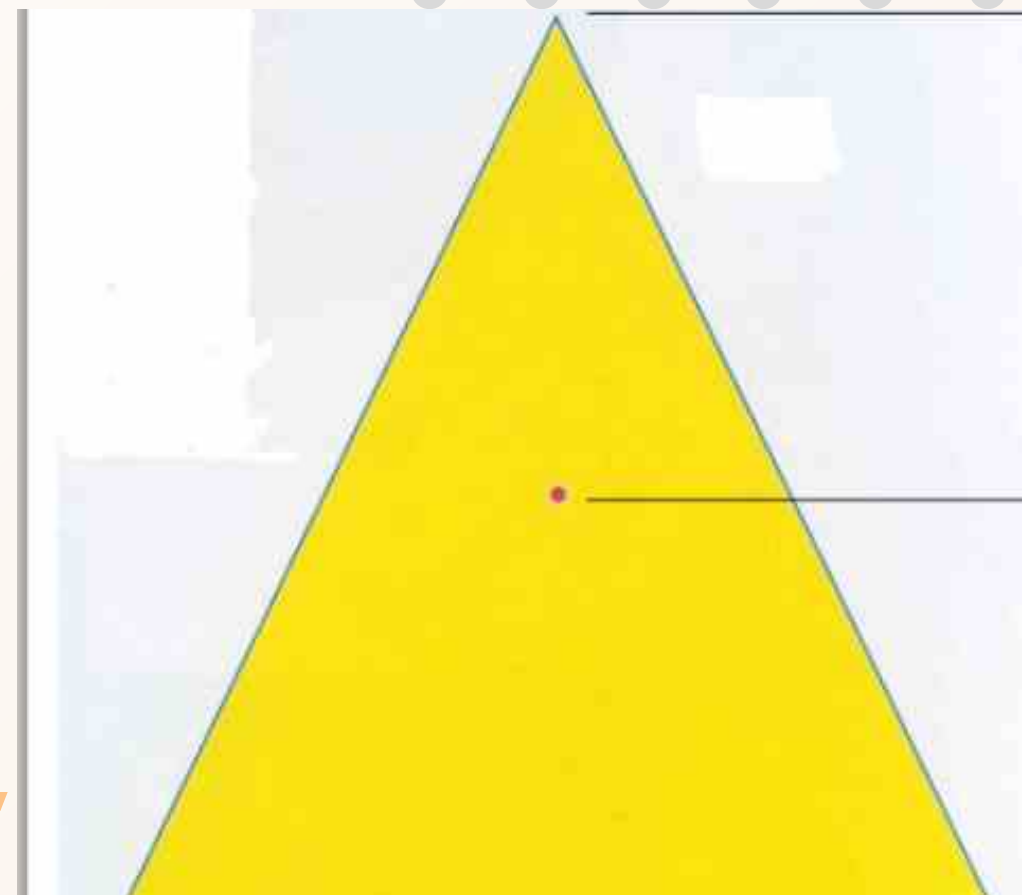
ILUZIJA DUŽINE, POZNATA I KAO MILER-LAJEROVA ILUZIJA, NASTAJE JER NAM UGLOVI KOJE POSMATRAMO SLUŽE DA PROCENIMO UDALJENOST OBJEKATA, ŠTO UTIČE NA NAŠU PERCEPCIJU NJIHOVE "STVARNE" DIMENZIJE. NA PRIMER, KADA SU HORIZONTALNE LINIJE NAČINJENE SA STRELICAMA KOJE SU OKRENUTE PREMA UNUTRA, LINIJA SA STRELICAMA KOJE POKAZUJU PREMA UNUTRA ČINI SE KRAĆOM NEGO ONA SA STRELICAMA KOJE POKAZUJU PREMA SPOLJA, IAKO SU ZAPRAVO ISTE DUŽINE. OVA ILUZIJA ILUSTRUJE KAKO PERSPEKTIVA MOŽE IZOBLIČITI PERCEPCIJU DUŽINE, TAKO DA LINIJA KOJA JE OKRUŽENA "UGLOVIMA" KOJI SUGERIŠU UDALJENOST IZGLEDA DUŽA NEGO ŠTO JESTE, DOK LINIJA OKRUŽENA "UGLOVIMA" KOJI SUGERIŠU PRIBLIŽNOST IZGLEDA KRAĆA.

ILUZIJA RASTOJANJA

ILUZIJA RASTOJANJA, POZNATA I KAO OPEL-KUNTOVA ILUZIJA, DEMONSTRIRA KAKO IZDUŽENE LINIJE ILI SEGMENTI MOGU UTICATI NA PERCEPCIJU RASTOJANJA IZMEĐU TAČKA NA NJIMA. KADA SU NACRTANE DVE HORIZONTALNE LINIJE, OD KOJIH JE JEDNA "ŠILJATIJA" (SA OŠTRIM KRAJEVIMA) OD DRUGE, ČINI SE DA JE LINIJA SA OŠTRIM KRAJEVIMA DUŽA NEGO ŠTO ZAPRAVO JESTE, IAKO SU ZAPRAVO ISTE DUŽINE. OVA ILUZIJA ILUSTRUJE KAKO RAZLIČITI VIZUELNI ZNACI, POPUT UGLOVA I NAGIBA LINIJA, MOGU UTICATI NA PERCEPCIJU DUŽINE I RASTOJANJA.

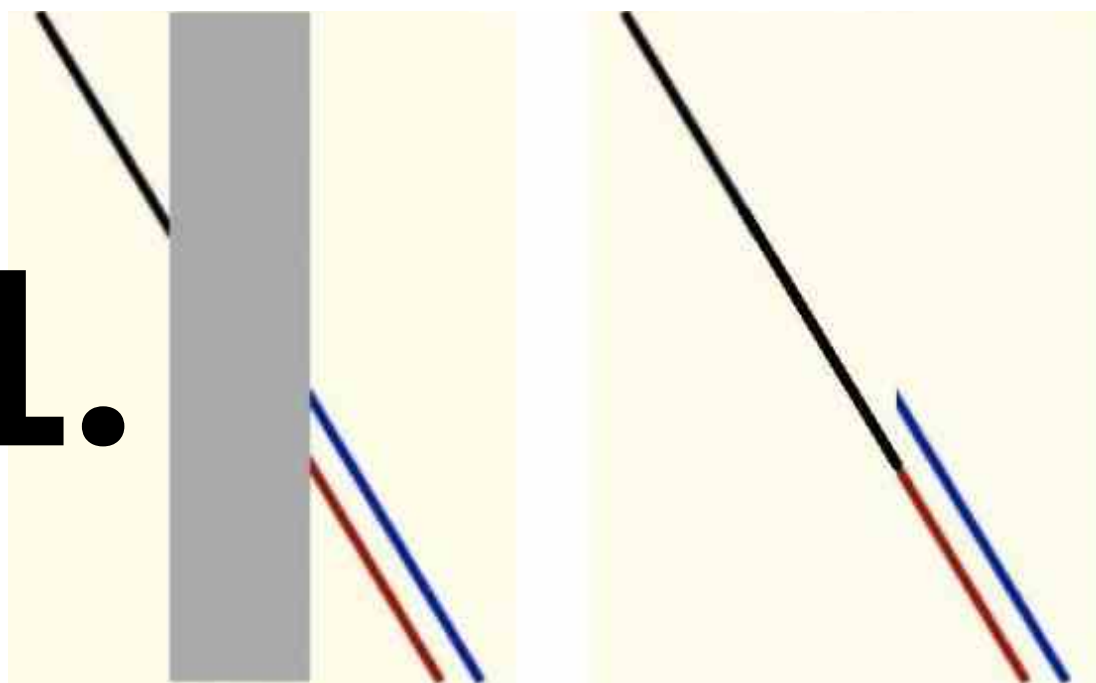

Delboeufova iluzija je optička varka koja ilustruje kako percepcija veličine objekta zavisi od konteksta u kojem se nalazi. U ovoj iluziji, kada se postavi manji krug unutar većeg kruga, veći krug izgleda manje nego kada je postavljen unutar većeg kruga koji je veći. Dakle, isti objekat može izgledati različito u zavisnosti od veličine objekata koji ga okružuju. Ova iluzija naglašava kako naš mozak koristi relativne veličine objekata u okolini da bi procenio veličinu i percepciju objekta koji posmatramo.

ILUZIJA PRAVE LINIJE

LUZIJA PRAVE LINIJE, KOJA OBUHVATA POGENDORFOV I HERINGOV EFEKAT, PREDSTAVLJA OPTIČKE VARKE U PERCEPCIJI LINIJA I UGLOVA.

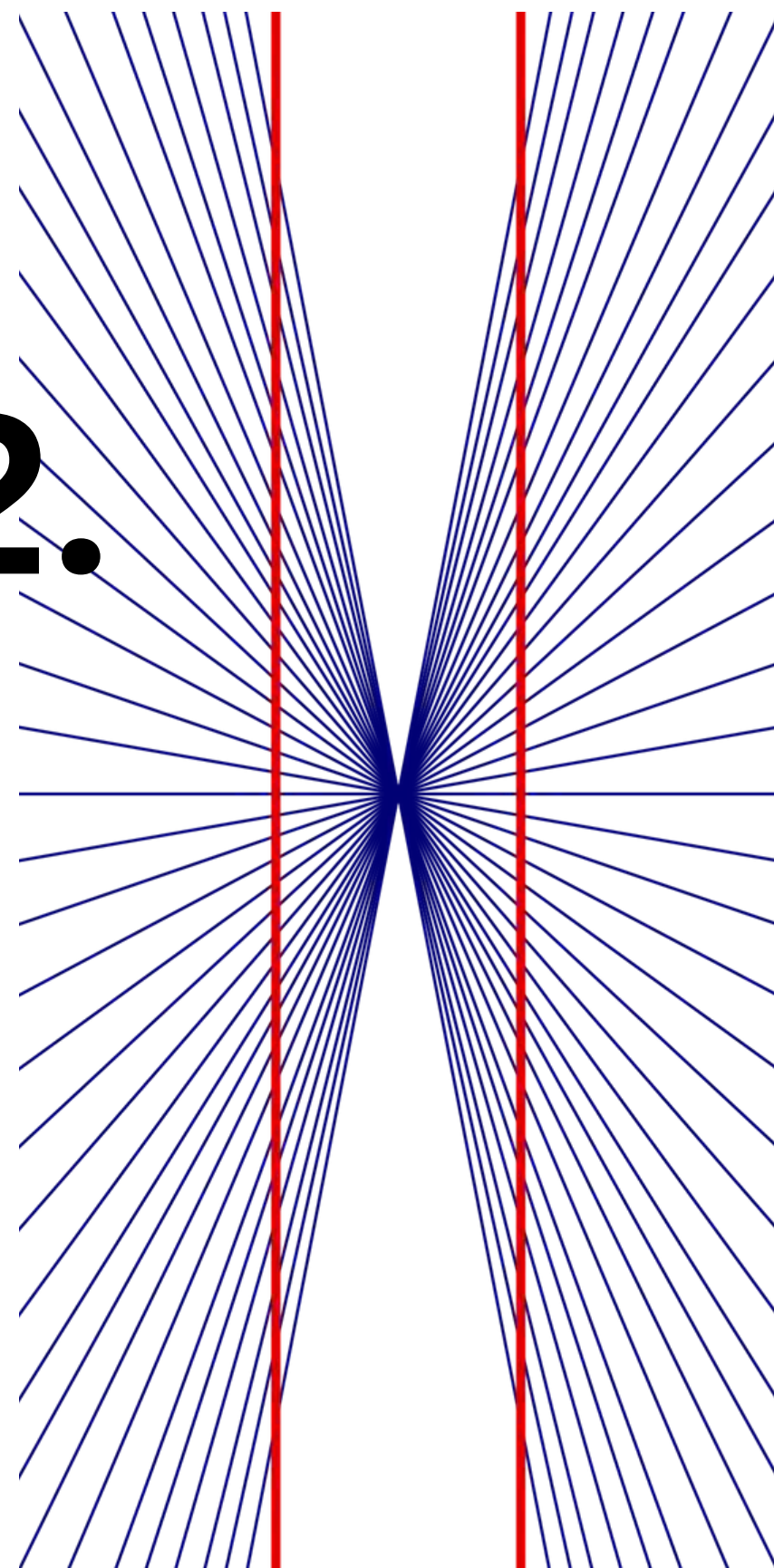
1. POGENDORFOVA ILUZIJA:

1.

U ovoj iluziji, dve paralelne linije koje se postavljaju unutar određenih kontekstualnih elemenata, poput strelica ili drugih linija, izgledaju kao da nisu paralelne, već se čine kao da se savijaju ili krive. Iluzija ilustruje kako naš mozak može biti prevaran u proceni linija i uglova kada su postavljene u određenom kontekstu.

2.

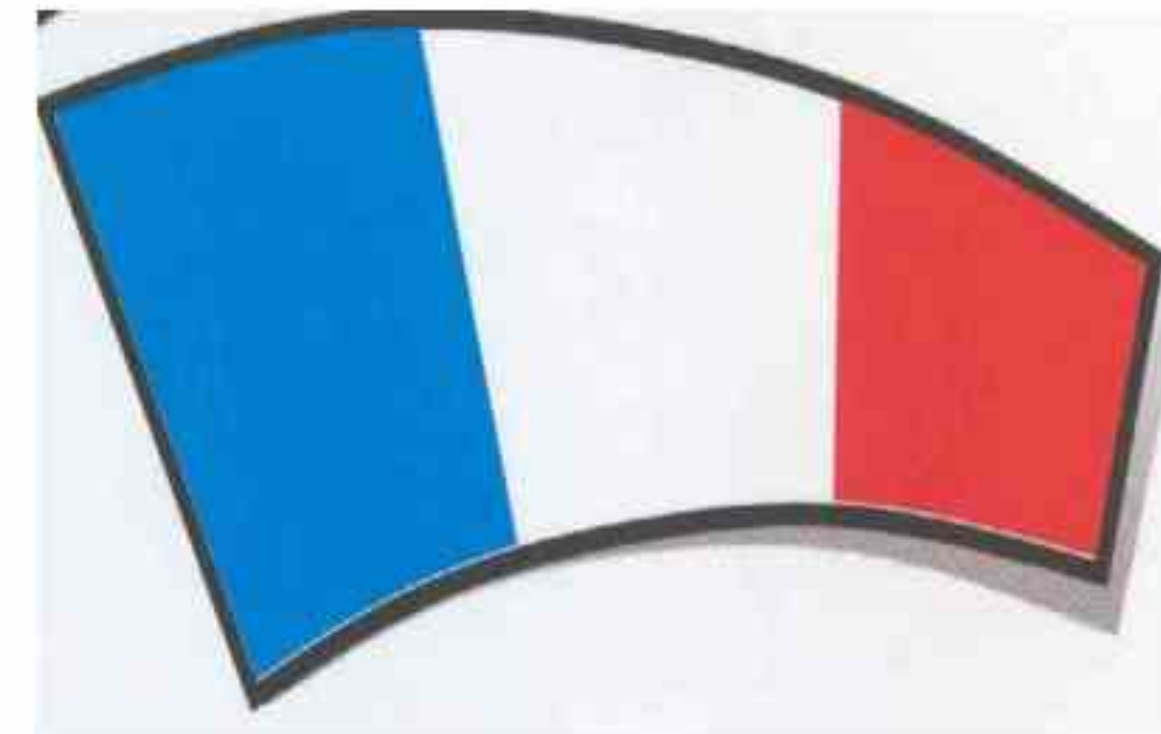
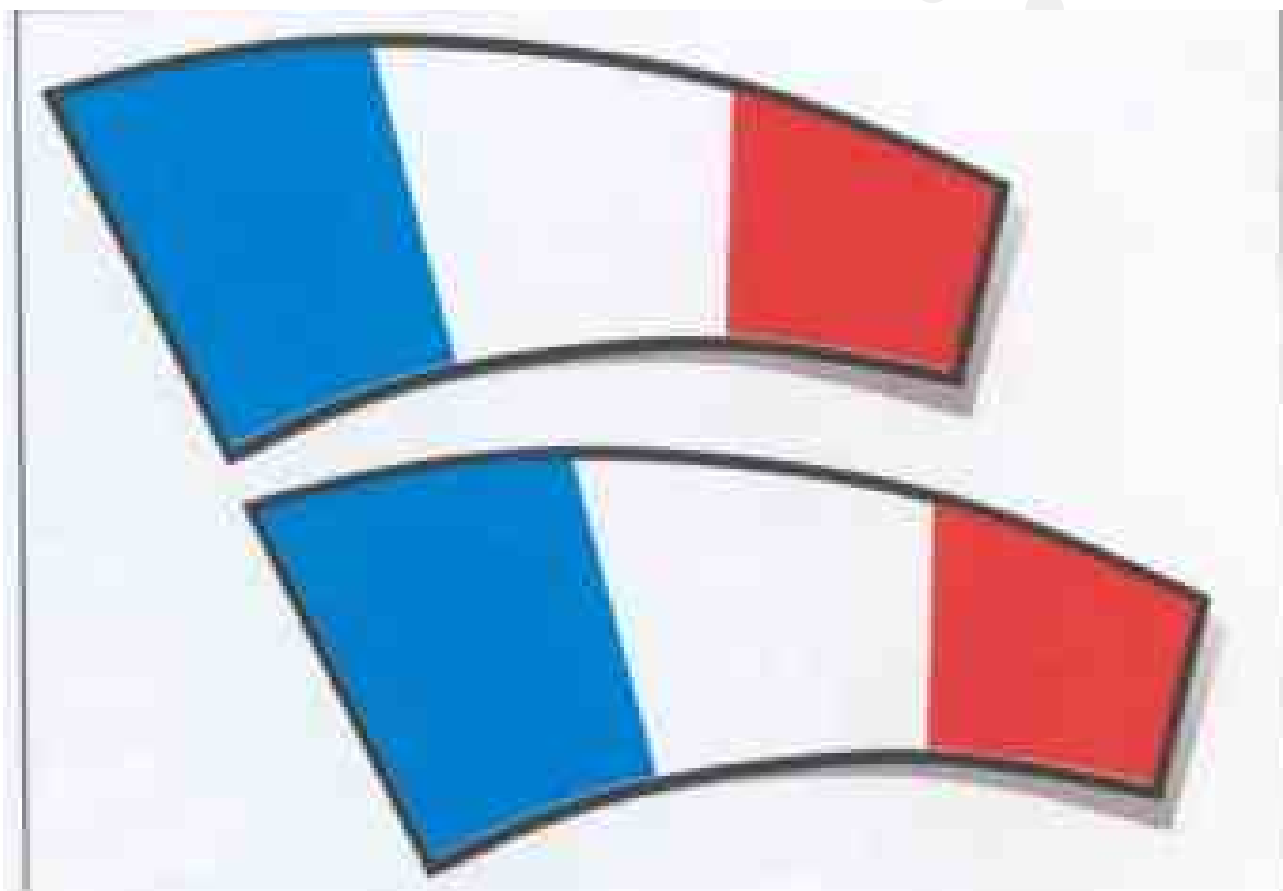
OBE ILUZIJE POKAZUJU KAKO KONTEKST I OKOLINA MOGU ZNAČAJNO UTICATI NA NAŠU PERCEPCIJU PRAVOLINIJSKIH ELEMENATA

2. HERINGOVA ILUZIJA:

Ova iluzija se manifestuje kroz percepciju konvergentnih linija koje se čine kao da se krive prema van, kao da formiraju neku vrstu konusne ili cilindrične strukture. Ovo se često postiže postavljanjem paralelnih linija između dva suprotna tačka ili ugla. Iluzija naglašava kako naš mozak može biti prevaran kada ocenjuje percepciju uglova i linija u kontekstu određenih vizuelnih elemenata.

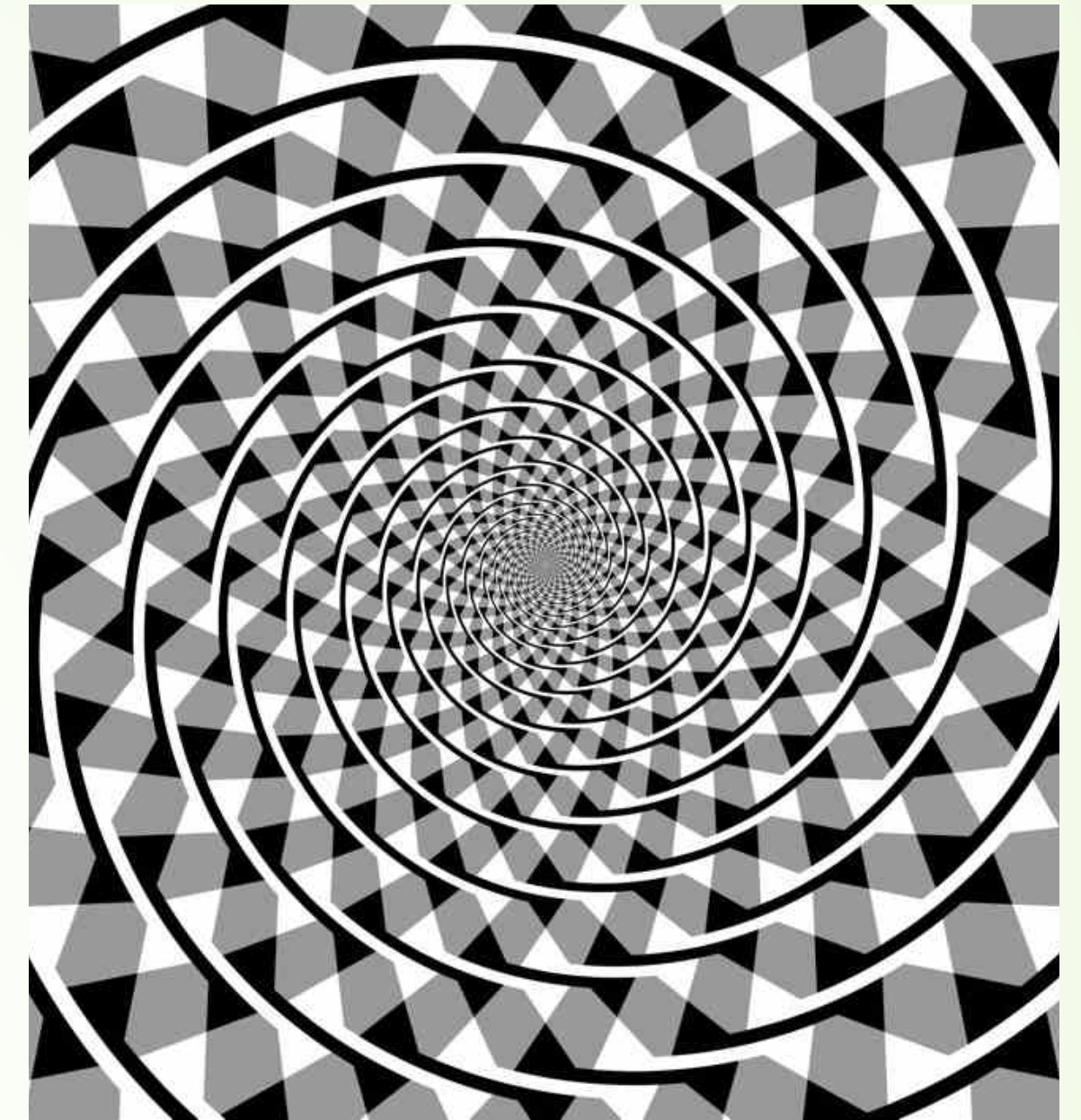
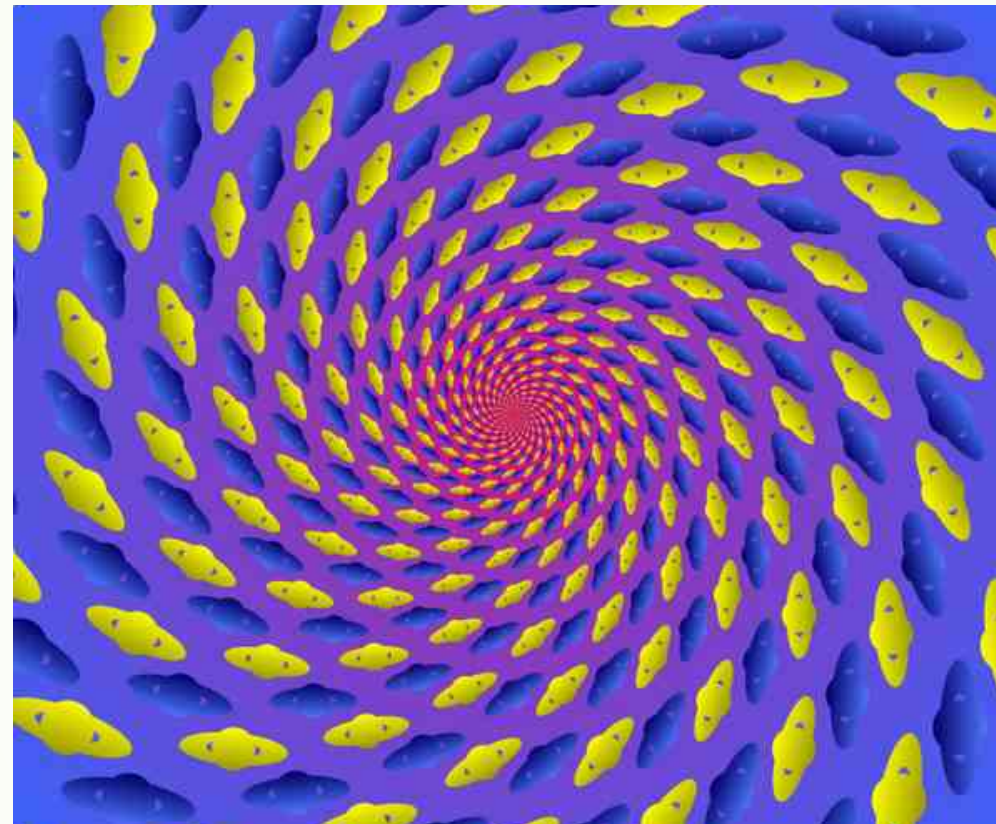
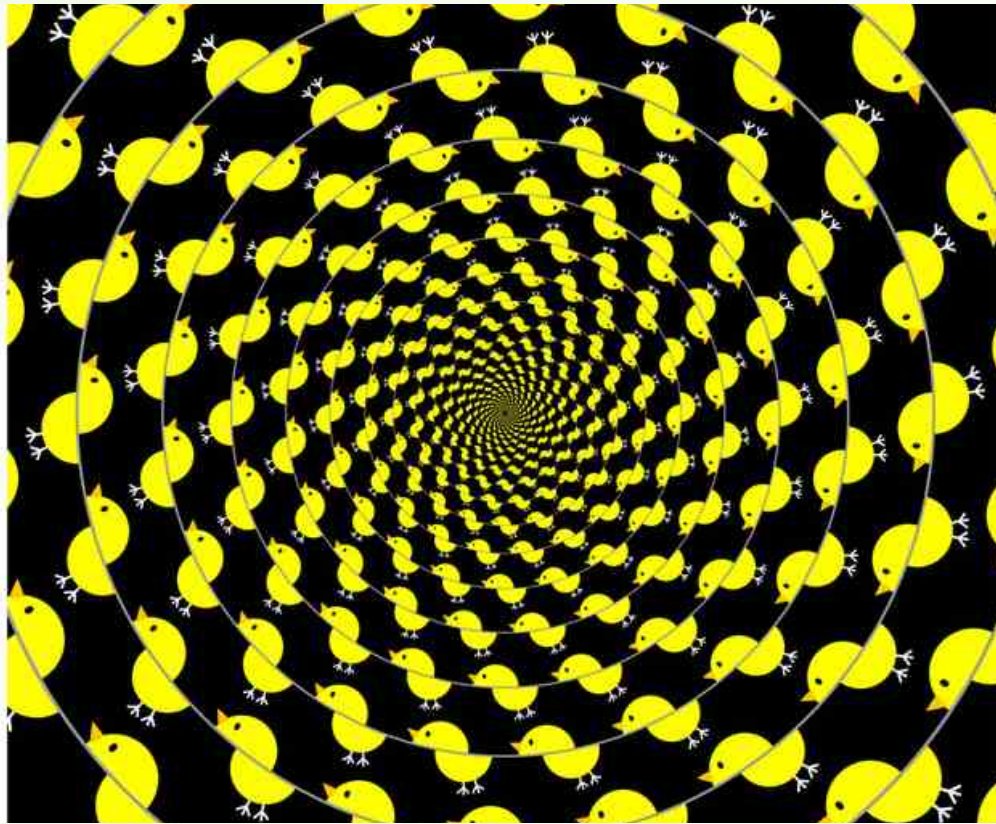
ILUZIJA KRIVE LINIJE

ILUZIJA KRIVE LINIJE, POZNATA KAO JASTROVA ILUZIJA, PRIKAZUJE KAKO DVE PARALELNE LINIJE, KOJE SU ZAPRAVO ISTE DUŽINE, IZGLEDAJU RAZLIČITO ZBOG PRISUSTVA KRIVOG OBLIKA IZMEĐU NJIH. KADA SE POSTAVI DVA IDENTIČNA OBLIKA, KAO ŠTO SU DVE ZASTAVE KOJE IMAJU KOLINEARNE LEVE IVICE, IZGLEDA KAO DA JE GORNJA LINIJA DUŽA OD DONJE, IAKO SU ZAPRAVO ISTE DUŽINE. OVA ILUZIJA NAGLAŠAVA KAKO KONTEKST, SIMETRIJA I ORIJENTACIJA ELEMENATA MOGU ZNAČAJNO UTICATI NA NAŠU PERCEPCIJU DUŽINE I OBLIKA. KADA SE SIMETRIČNO POSTAVE, ILUZIJA NESTAJE, ŠTO POKAZUJE KAKO JE NAŠA PERCEPCIJA PODLOŽNA PROMENI U ZAVISNOSTI OD RASPOREDA ELEMENATA U OKOLINI.

FRAJZEROVA SPIRALA

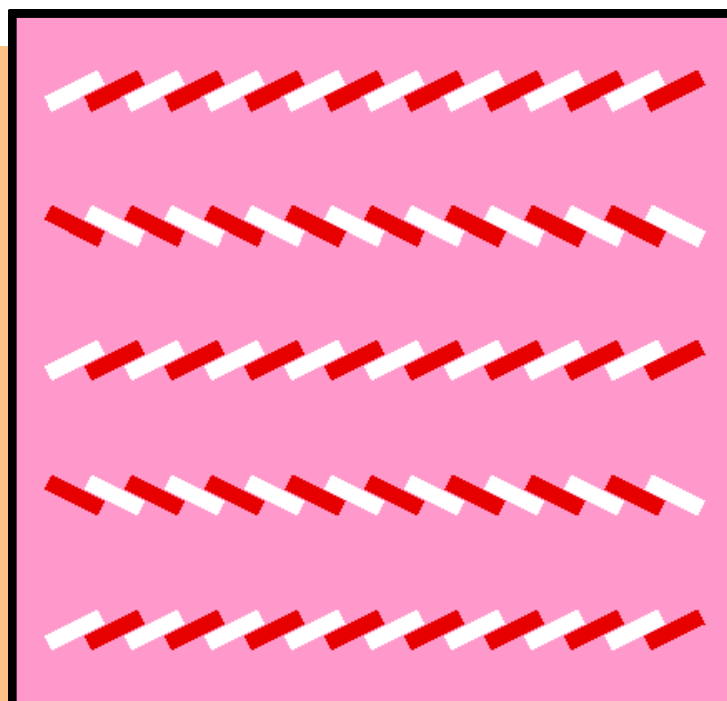
‘Hiyoko’ i ‘Rođenje Saturna’, Akijoši Kitaoka - čini se da su koncentrični prstenovi spiralni.

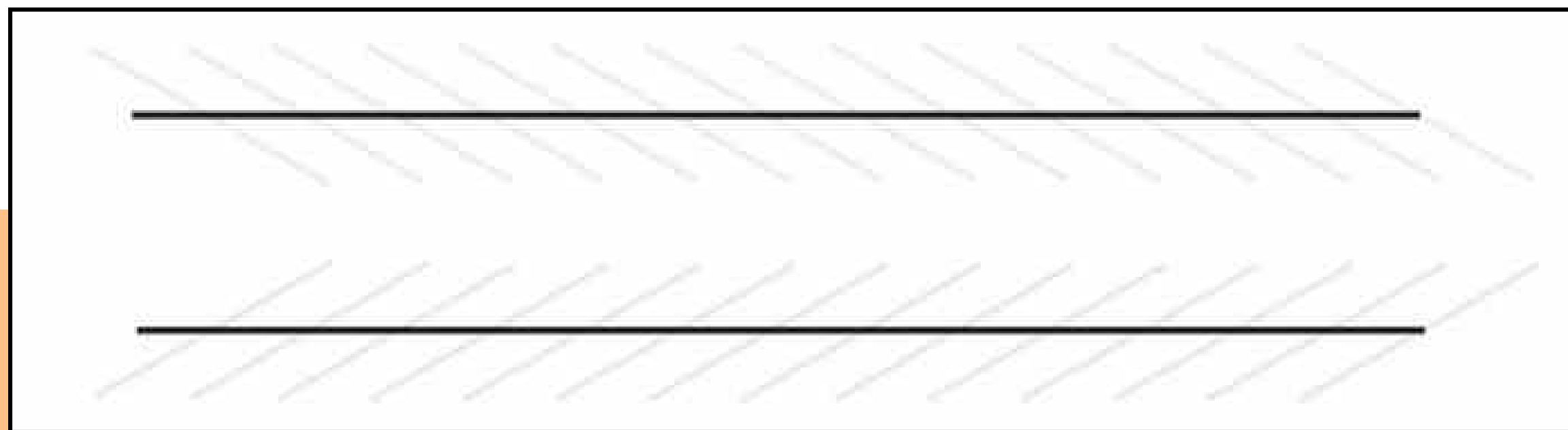
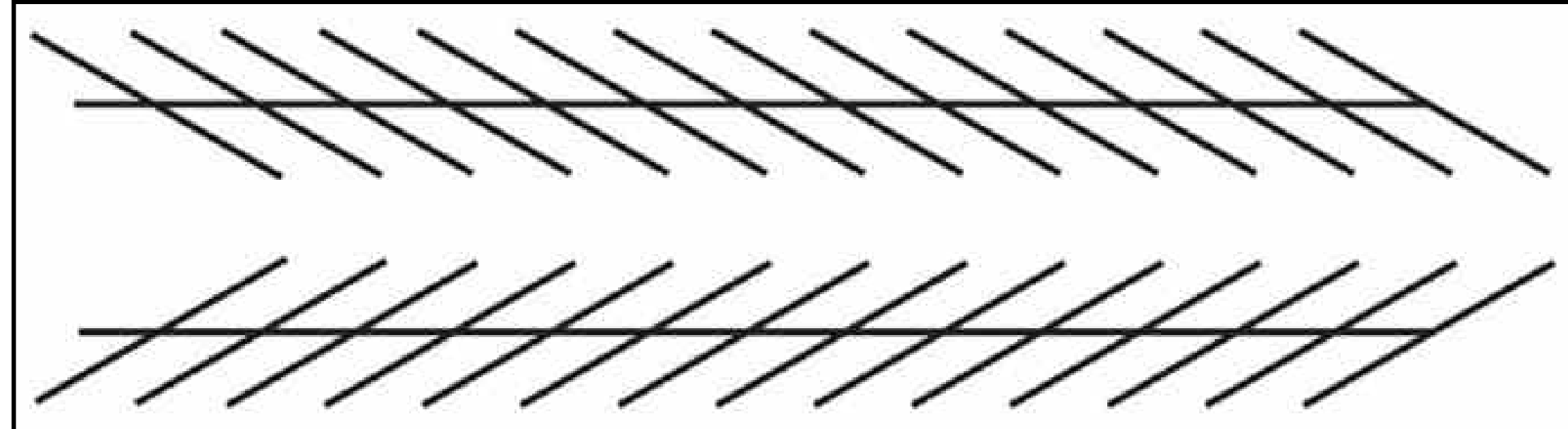
- Takođe poznata kao lažna spirala, ili po svom originalnom nazivu, iluzija uvrnute vrpce.
- Optička iluzija nazvana po britanskom psihologu Džejmsu Frajzeru, koji je iluziju izučavao 1908. godine.
- Na prvi pogled se čini da je slika spirale formirana od užeta koji sadrži upletene niti dve različite boje, ali ona se zapravo sastoji od koncentričnih krugova.
- Iluzija je pojačana spiralnim komponentama u kariranoj pozadini, a niz kosih elemenata uzrokuje da oko vidi fantomske obrte i devijacije.
- Vizuelna distorzija nastaje kombinovanjem pravilnih linija (krugova) sa neusklađenim delovima (različito obojenim nitima).
- Posmatrač može ručno proveriti koncentrične krugove; kada su obojeni istom bojom, postaje očigledno da nema spirale.

ZOLNEROVA ILUZIJA

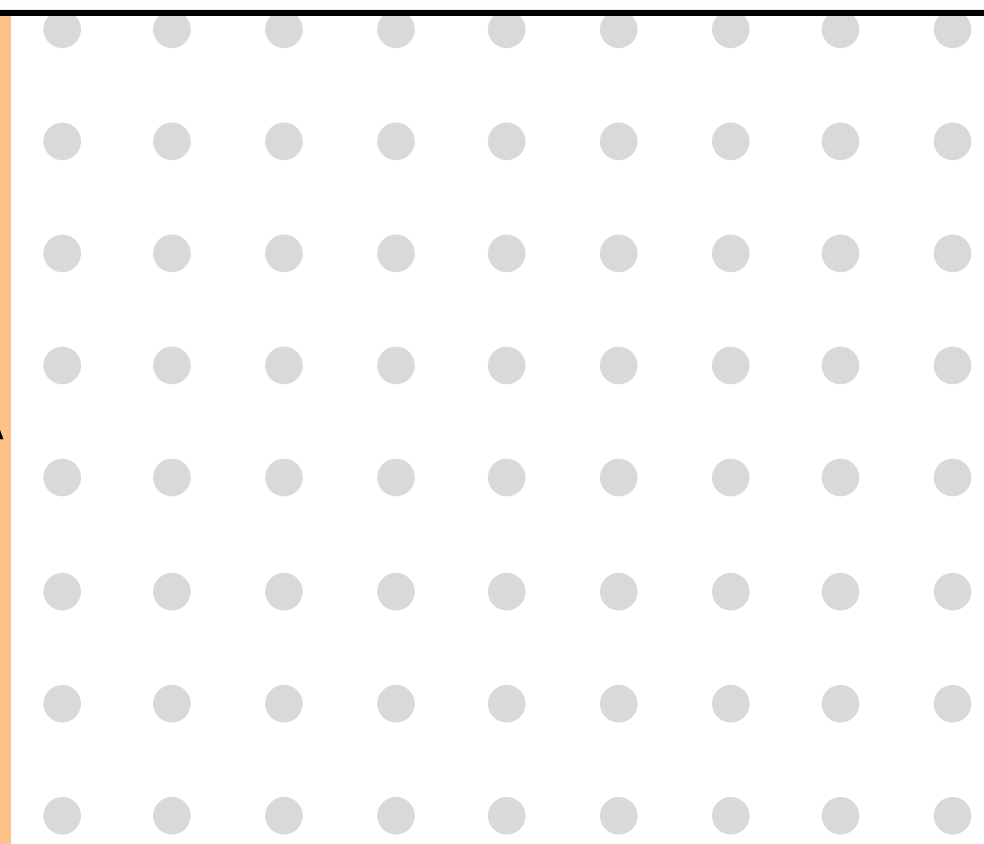

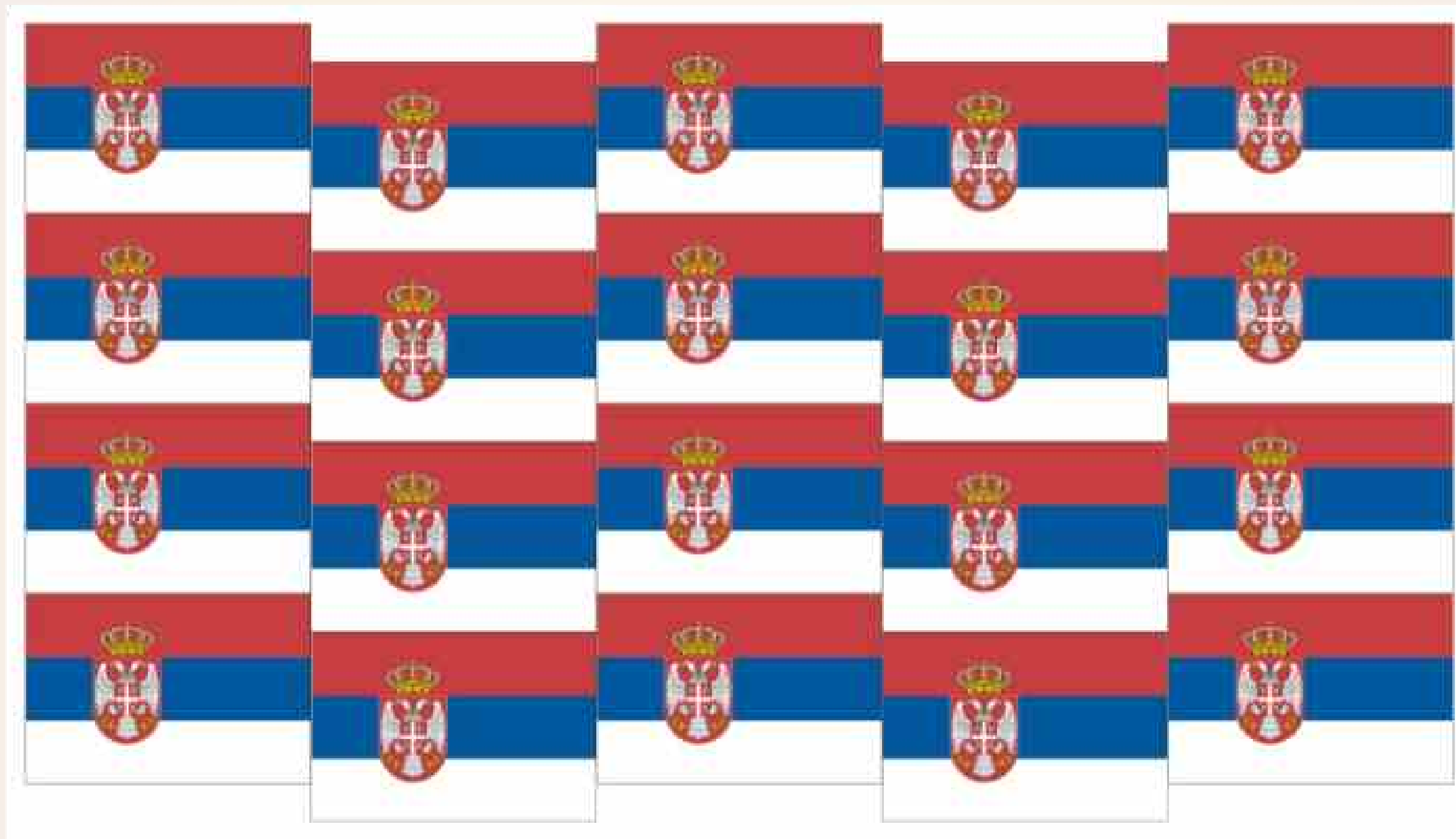
"Momo no sekku", Akijoši Kitaoka - redovi su paralelni, ali izgleda da se nagnju u smeru kazaljke na satu (gore, centar, dno) ili u suprotnom smeru kazaljke na satu (ostala dva). Pored toga, vidi se i anomalna iluzija kretanja.

U OVOJ ILUZIJI, VERTIKALNE LINIJE NA SLICI SU PARALELNE, ALI IZGLEDA KAO DA SU NAGNUTE POD UGLOM. GODINE 1860. F. ZOLNER JE SVOJE OTKRIĆE POSLAO PUTEM PISMA UREDNIKU JEDNOG POZNATOG NAUČNOG ČASOPISA, FIZIČARU I NAUČNIKU J. K. POGENDORFU.

“

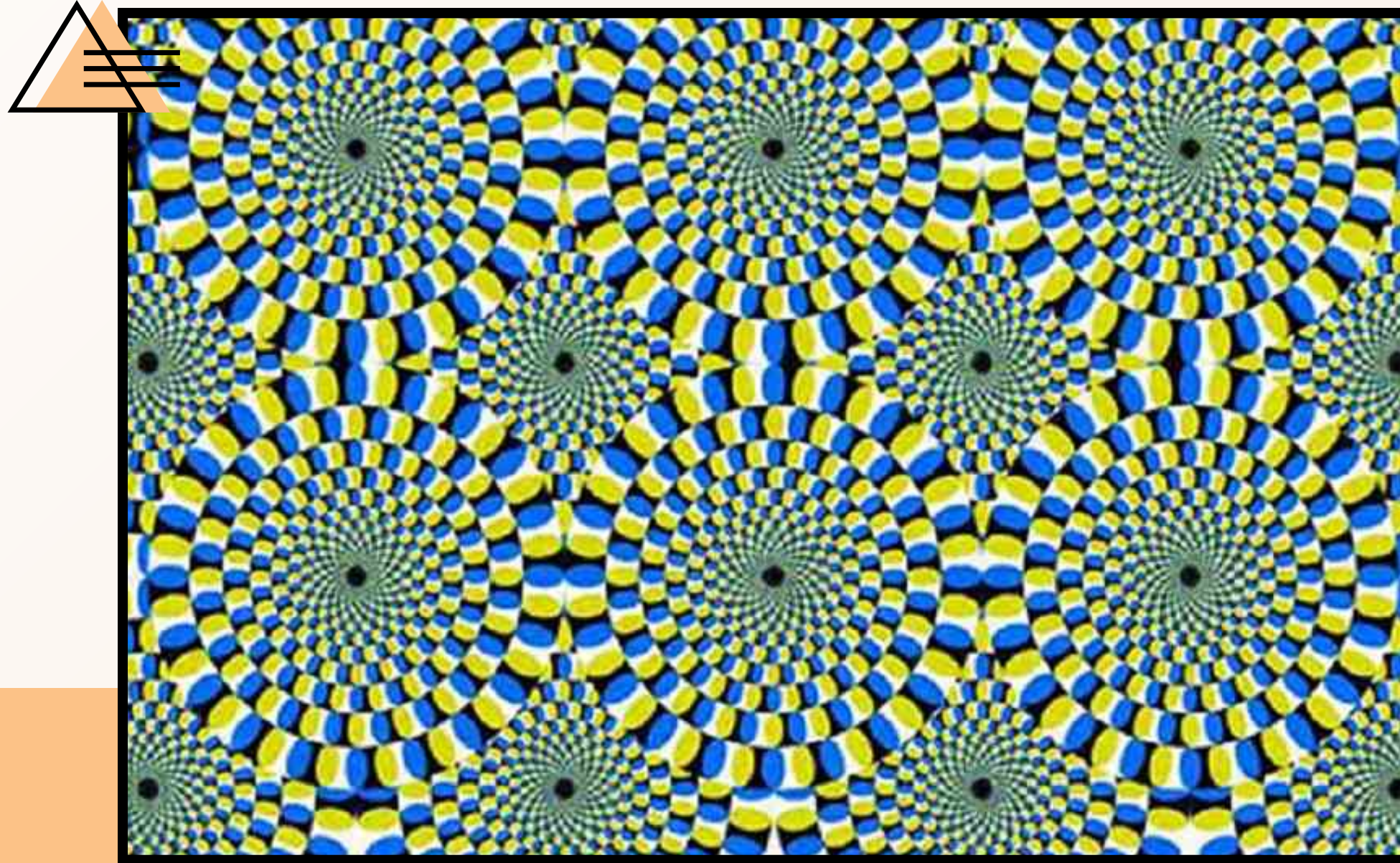

“Café Wall iluzija od srpskih zastava” – Akijoši Kitaoka, 2009.
Čini se da su vertikalne linije koso postavljene, iako su paralelne.

‘Demo Ebbinghausove iluzije’ – zbog okurženja škamp u desnoj grupi izgleda veće u odnosu na škamp u levoj grupi, iako su iste veličine.

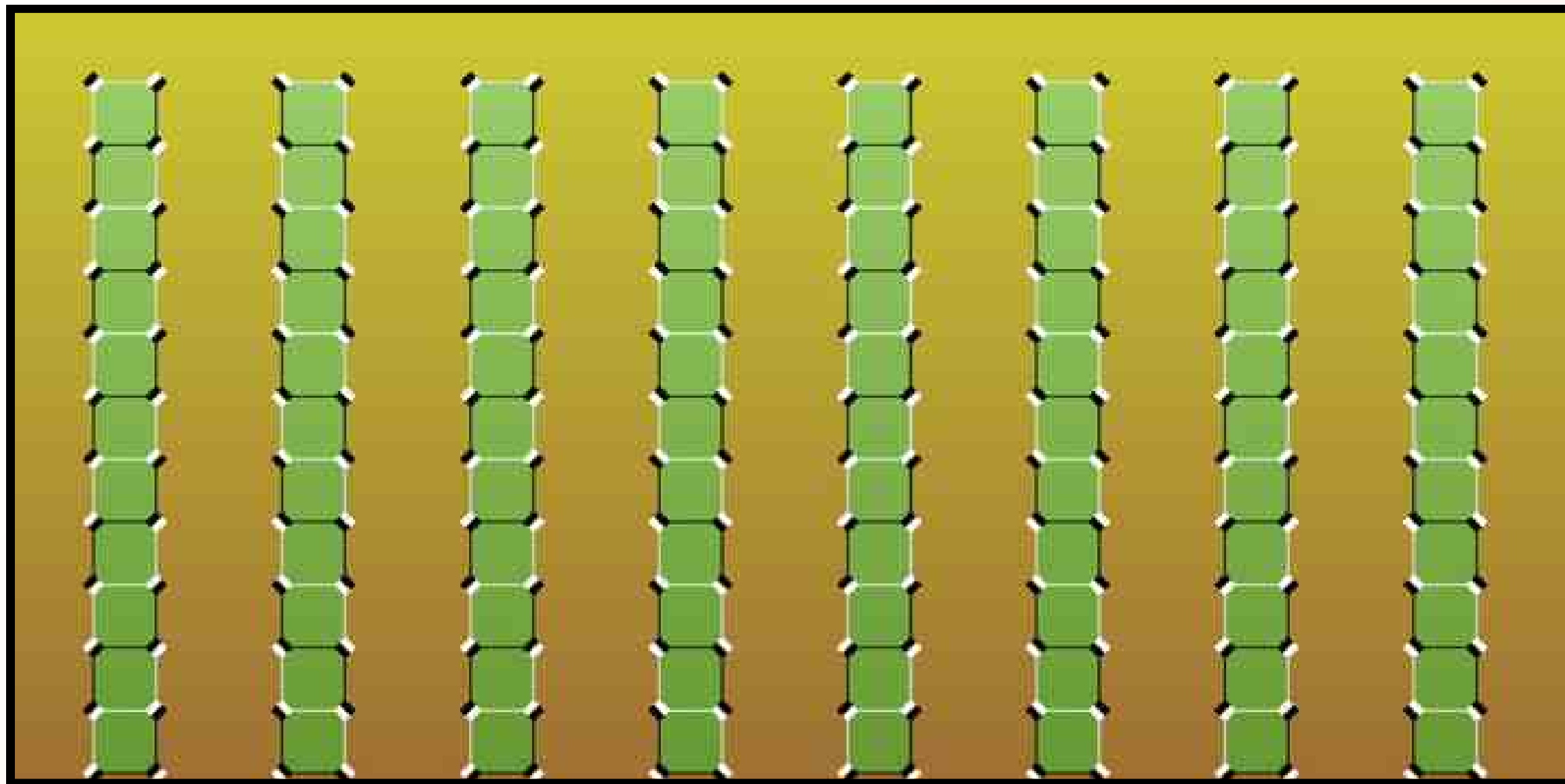
ILUZIJE KRETANJA

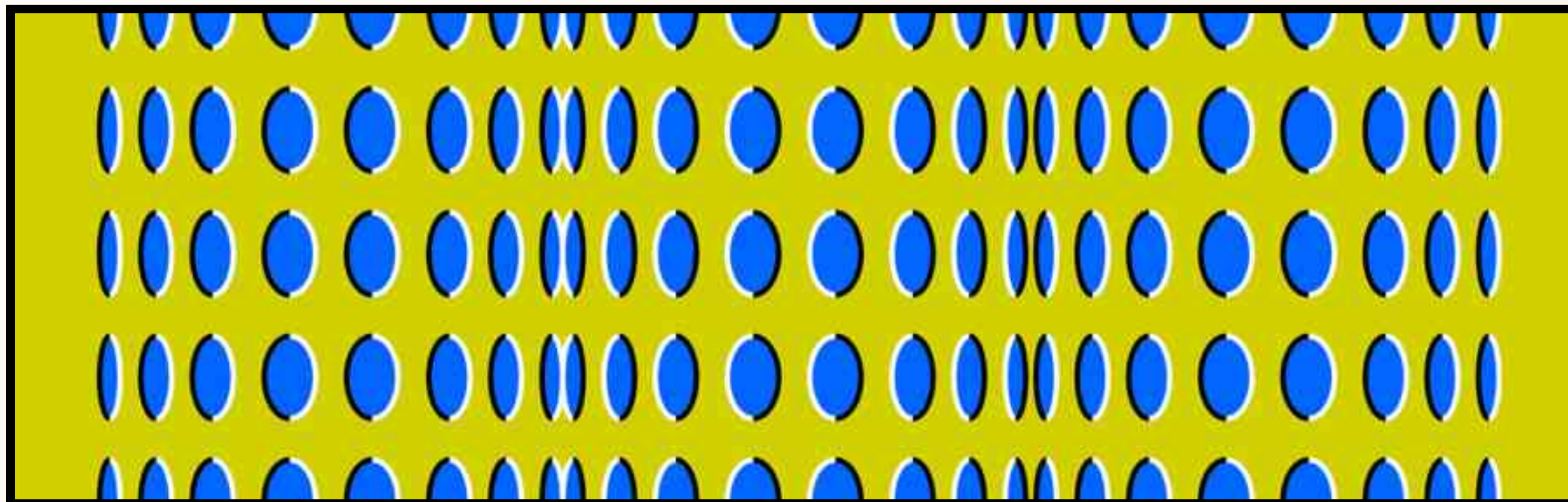
“

- **TERMIN ILUZORNO KRETANJE, TAKOĐE POZNAT KAO ILUZIJA POKRETA ILI „PRIVIDNO KRETANJE“, JE OPTIČKA ILUZIJA U KOJOJ SE ČINI DA SE STATIČNA SLIKA KREĆE ZBOG KOGNITIVNIH EFEKATA INTERAKCIJE KONTRASTA BOJA, OBLIKA PREDMETA I POLOŽAJA.**
- **AKIJOŠI KITAOKA (ROĐEN 19. AVGUSTA, 1961. GODINE) JE PROFESOR PSIHLOGIJE NA FAKULTETU KNJIŽEVNOSTI UNIVERZITETA RITSUMEIKAN, KJOTO, JAPAN.**
- **NAKON ZAVRŠENOG DOKTORATA 1991. GODINE NA INSTITUTU ZA PSIHLOGIJU UNIVERZITETA U CUKUBI, SPECIJALIZOVAO SE ZA VIZUELNU PERCEPCIJU I VIZUELNE ILUZIJE GEOMETRIJSKOG OBLIKA, SVETLINE, BOJE, ILUZIJE POKRETA I DRUGE VIZUELNE FENOMENE.**
- **POSTAO JE POZNAT ZBOG SVOJE ILUZIJE KRETANJA "ZMIJE KOJE SE OKREĆU".**

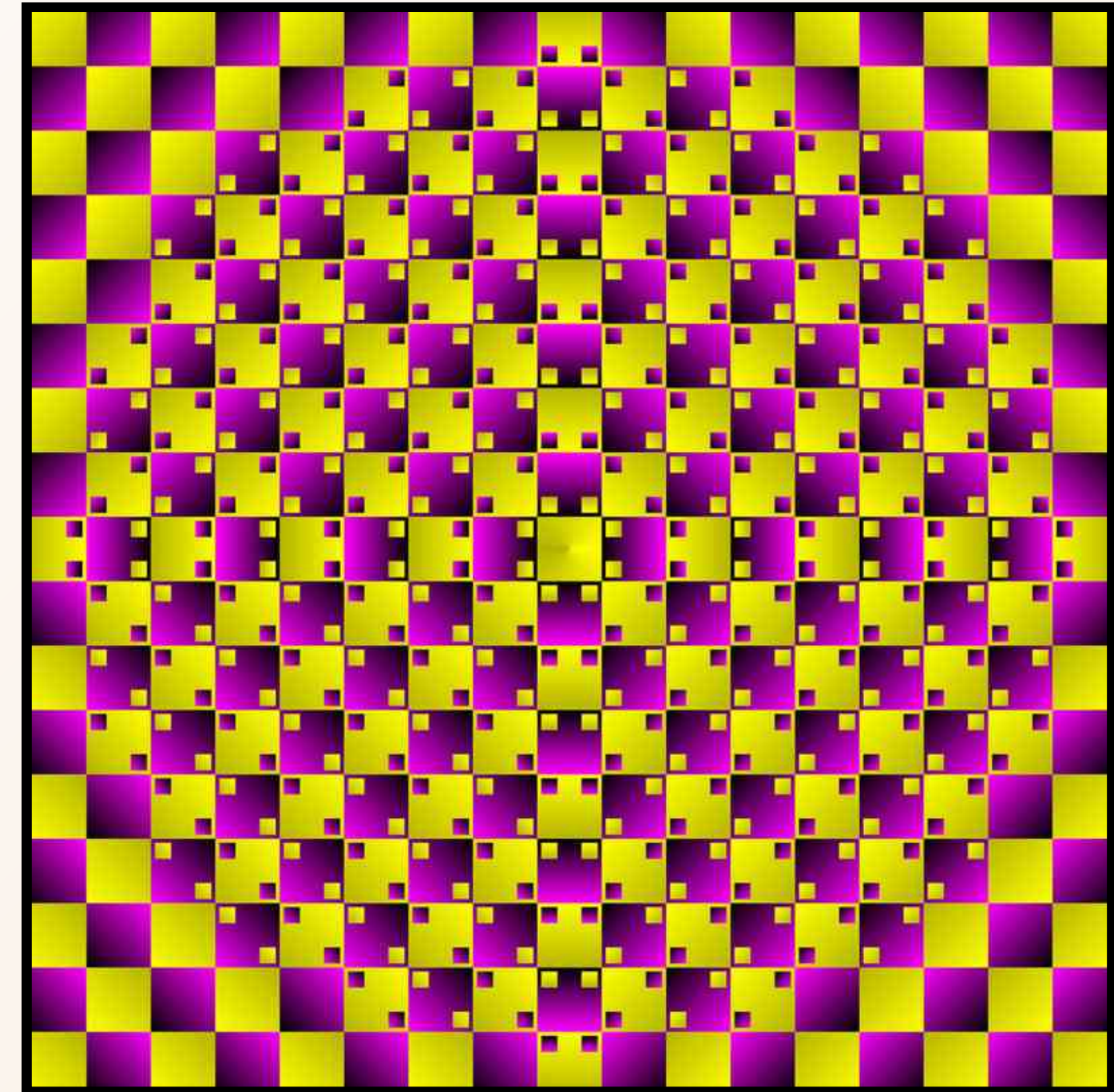
“Zmije koje se okreću” - čini se da se krugovi okreću, iako je slika statična.

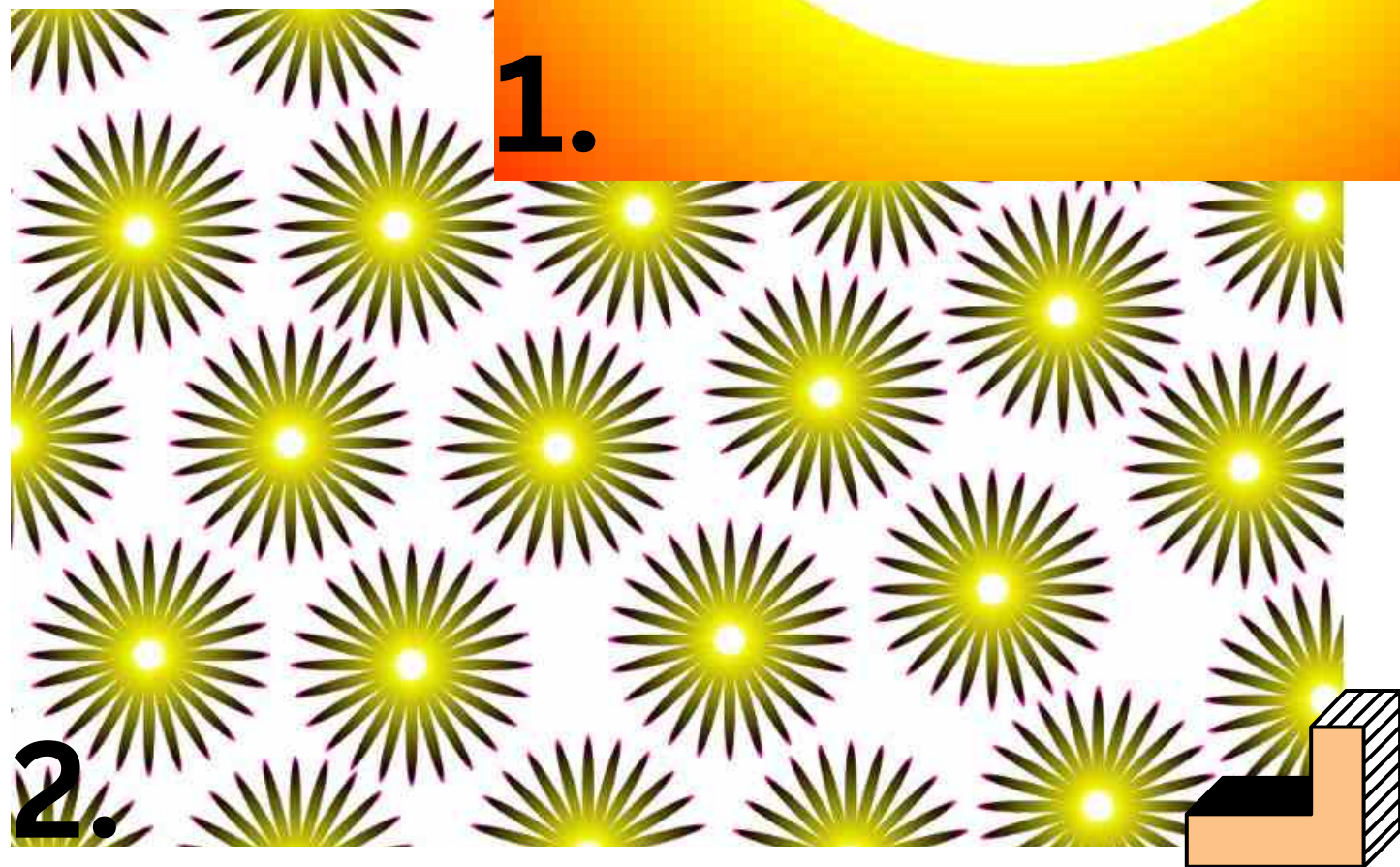
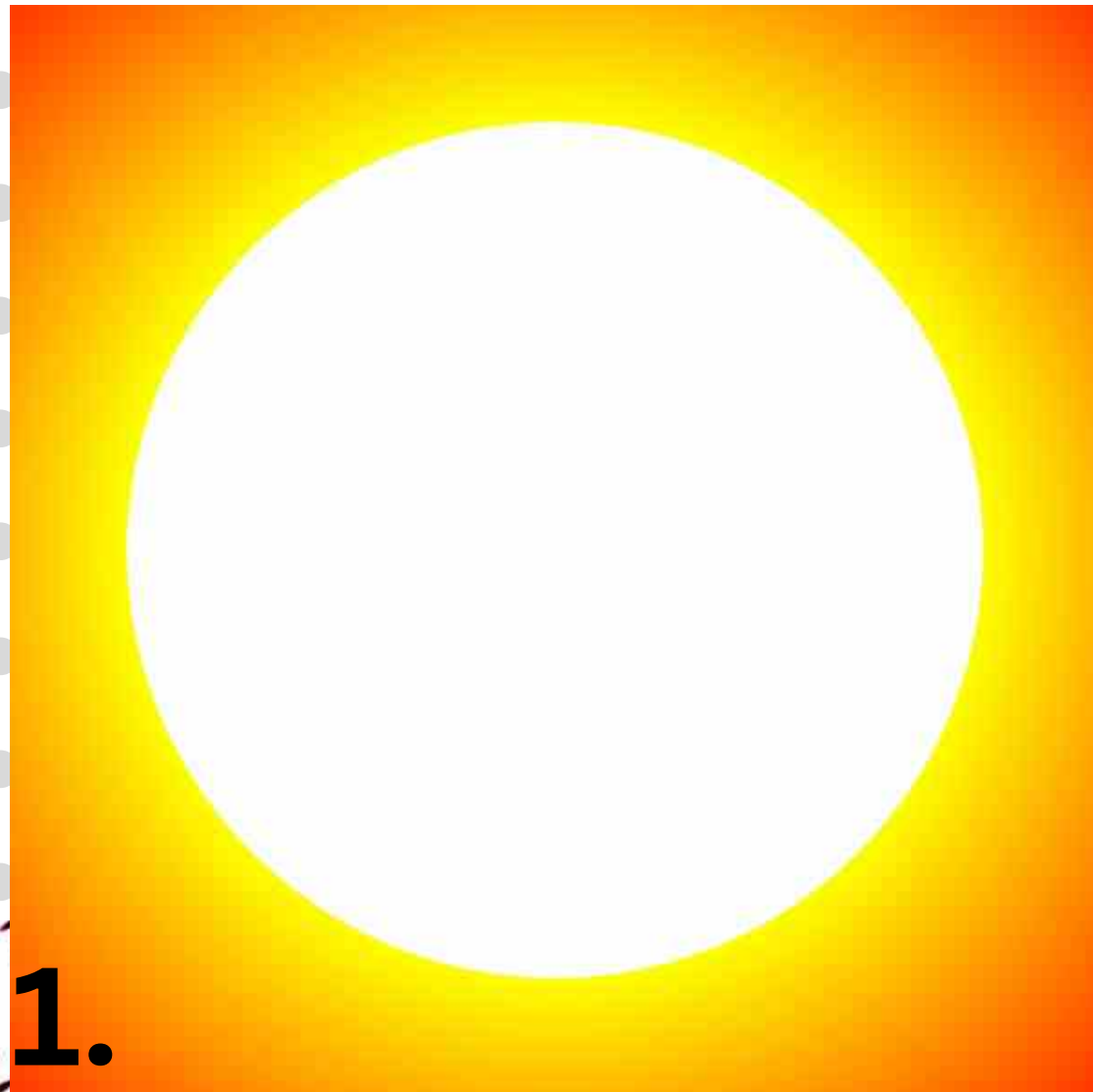
'Bambusov gaj' - čini se da bambus njiše.

'Valjci' - čini se da se valjci rotiraju bez ikakvog napora. S druge strane, izgleda kao da se rotiraju u suprotnom smeru.

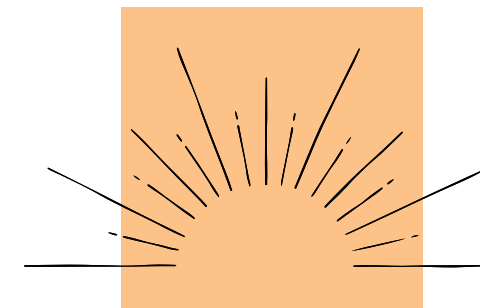
'Atlantis' - čini se da je slika izbočena iako se sastoji od kvadrata i pravougaonika. Pored toga, postoji i anomalna iluzija kretanja.

ILUZIJE SVETLOSTI I BOJA

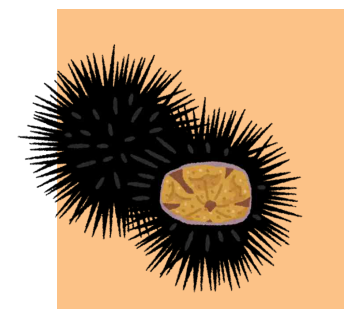
ILUZIJA SE MOŽE STVORITI KADA SE PROMENI SVETLOST ILI BOJA OBLASTI KOJA OKRUŽUJE NEPOZNATI OBJEKAT.

Svetlost objekta će izgledati svetlije naspram crnog polja (koje reflektuje manje svetlosti) nego protiv belog polja, iako sam objekat nije promenio svetlost. Slično, oko će kompenzovati kontrast boja u zavisnosti od boje okolnog područja.

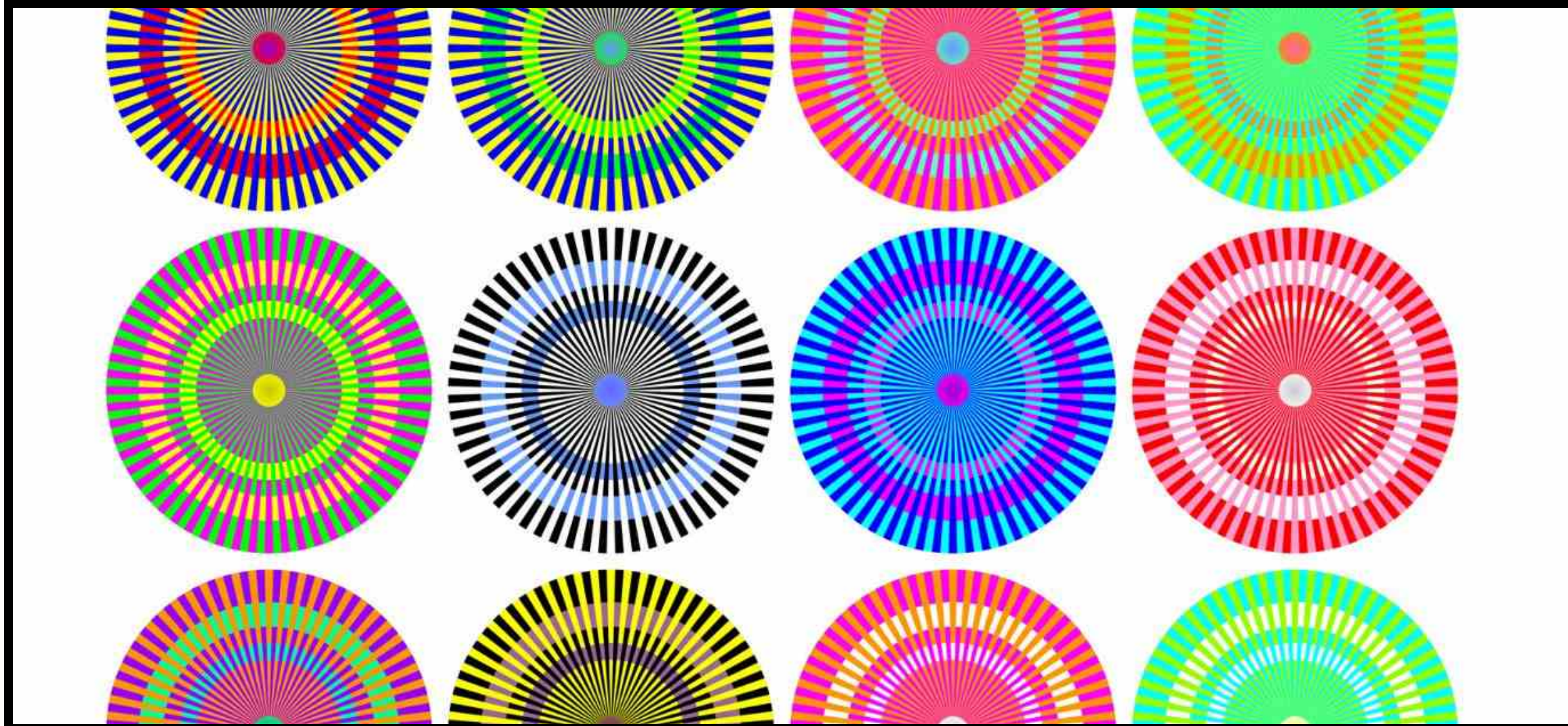
'SUNCE'

izgleda kao da se sunce širi.

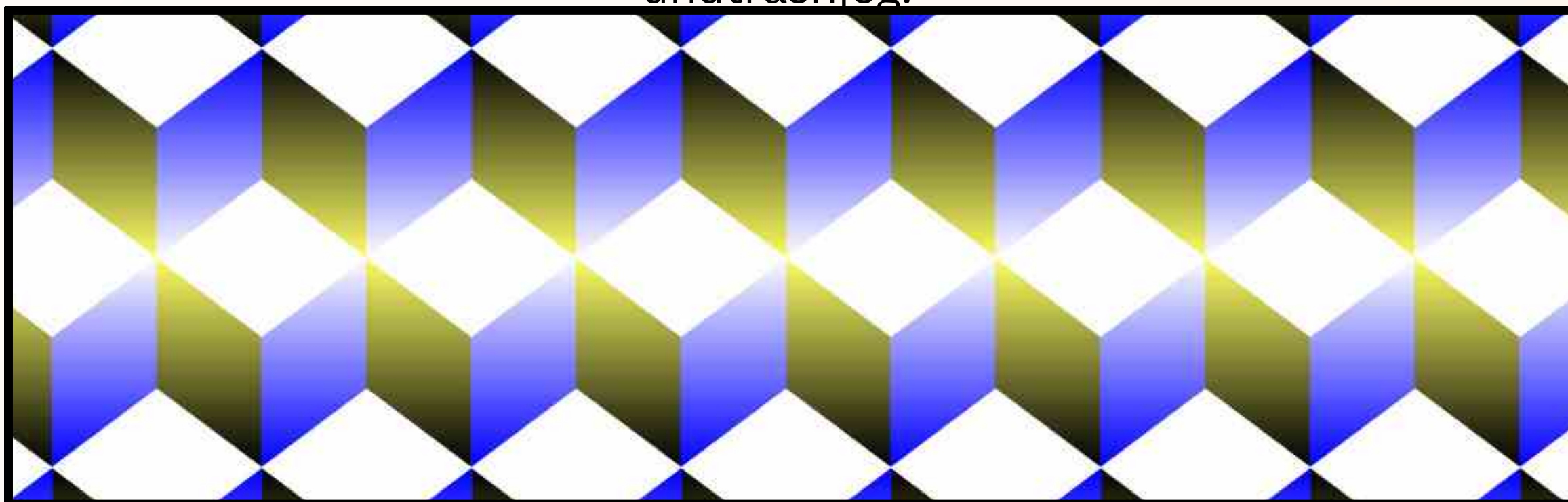

'MORSKI JEŽEVI'

čini se da morski ježevi bacaju svetlost.

‘Kišobrani’ - na svakoj slici, boja spoljašnjeg prstena je identična onoj unutrašnjeg.

"Svetlost kocki" - postoje sjajni beli dijamanti i dijamanti bez odsjaja, iako su identični u osvetljenosti. Štaviše, prvi izgleda mračniji od drugog kada ih posmatrači uporede na analitički način.

‘Limenka Koka-Kole jednom bojom’ - ova slika se sastoji od plave, bele i crne boje. Nema crvenih piksela.

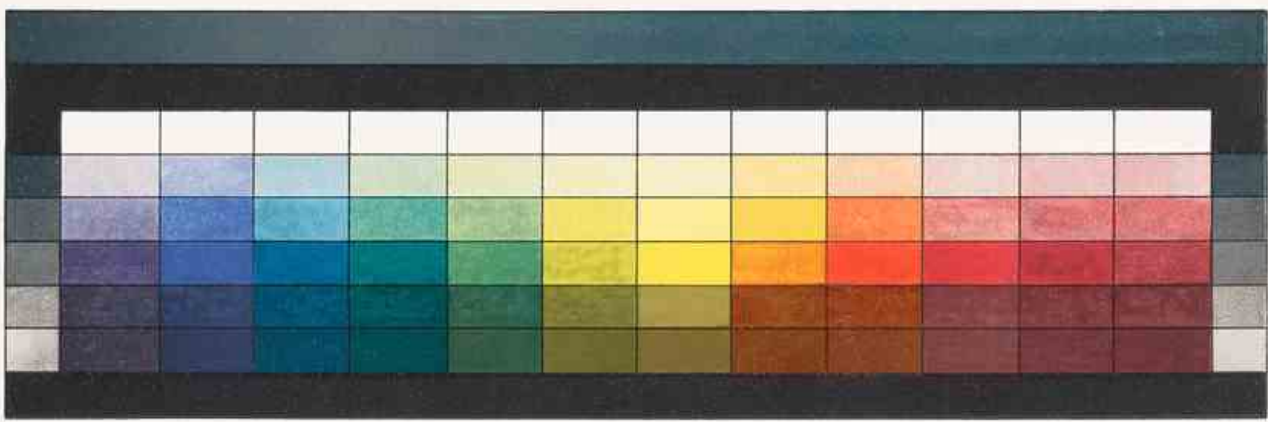
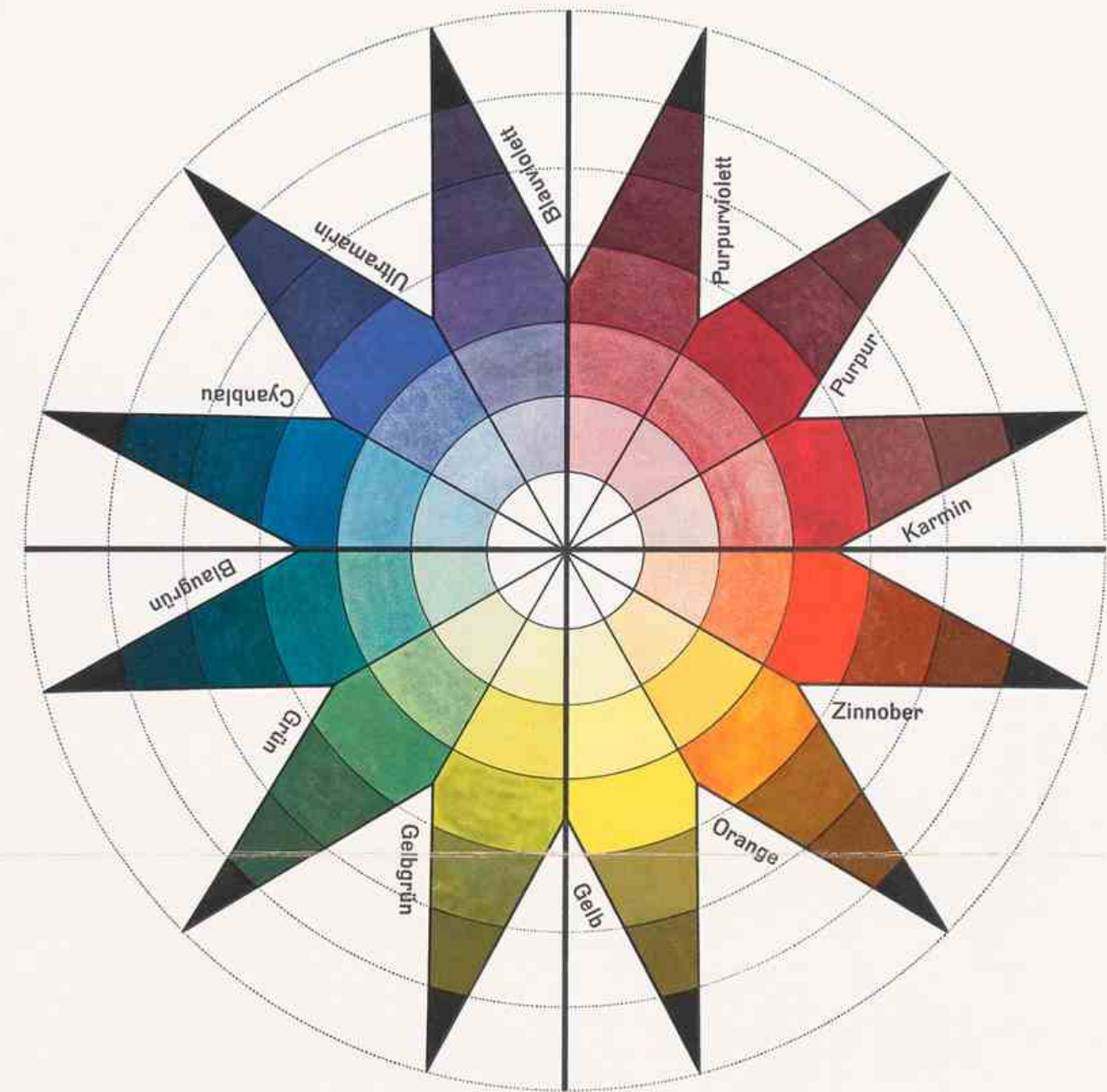
JOHANES ITTEN

(1888. GOD –1967. GOD) BIO JE ŠVAJCARSKI SLIKAR EKSPRESIONIZMA, DIZAJNER, PROFESOR, PISAC I TEORETIČAR.

Ostvario je veliki uticaj na razvoj škole Bauhaus, a samim tim i na arhitekturu i dizajn modernog doba.

- Itenov rad na teoriji boja je inspiracija za analizu boja, termin koji se često koristi u kozmetici i modnoj indistriji. Njegovo istraživanje boja je imalo direktan uticaj na pokret optičke umetnosti (eng. Op Art movement). Istražio je odnose boja u svojim hromatološkim proučavanjima: ova istraživanja su u osnovi efekata koji se koriste u oftalmologiji za otkrivanje grešaka u percepciji boja, a posebno za otkrivanje daltonizma.**
- Napravljena 1921. godine, Itenova zvezda u boji prikazuje tamno-svetlosne polaritete na jednoj ravni. Ovi polovi, predstavljeni belim središtem zvezde i njenim crnim vrhovima, sadržali su između sebe beskrajne mogućnosti za proučavanje efekata kontrastnih boja.**

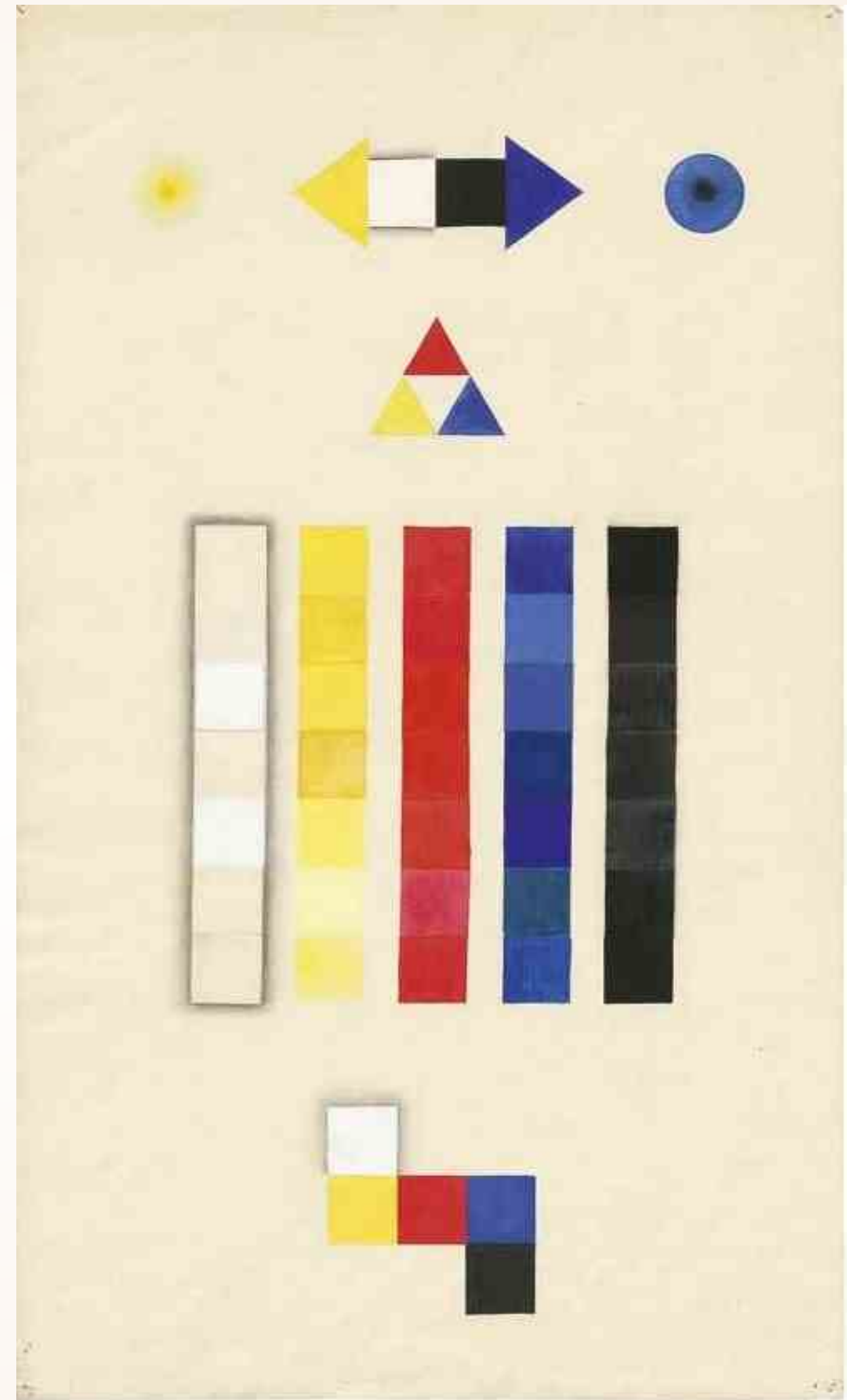

Farbenkugel
 7 Lichtstufen und 12 Tönen
 von Johannes Itten.

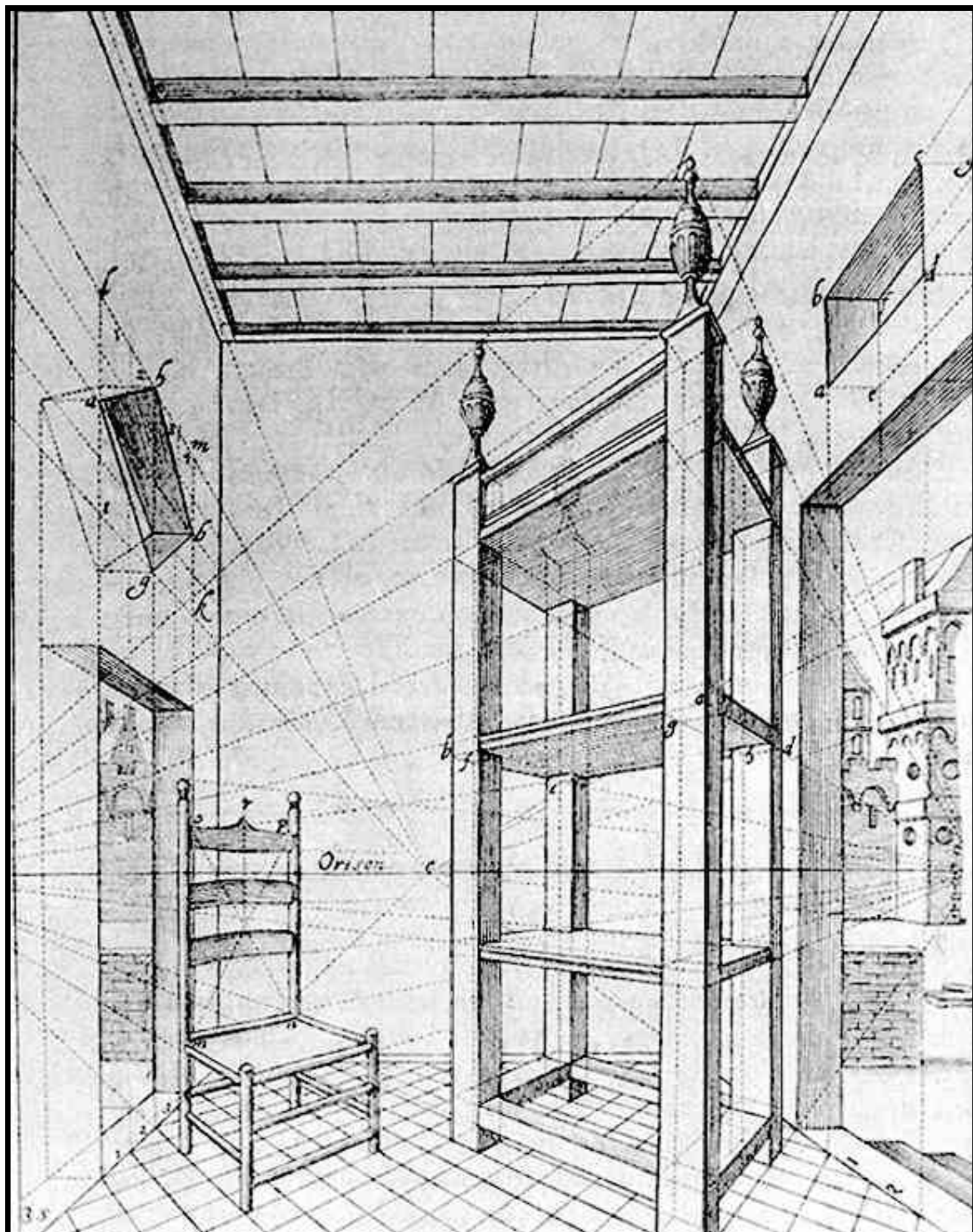
Z
v
e
z
d
a

u
b
o
j
i,

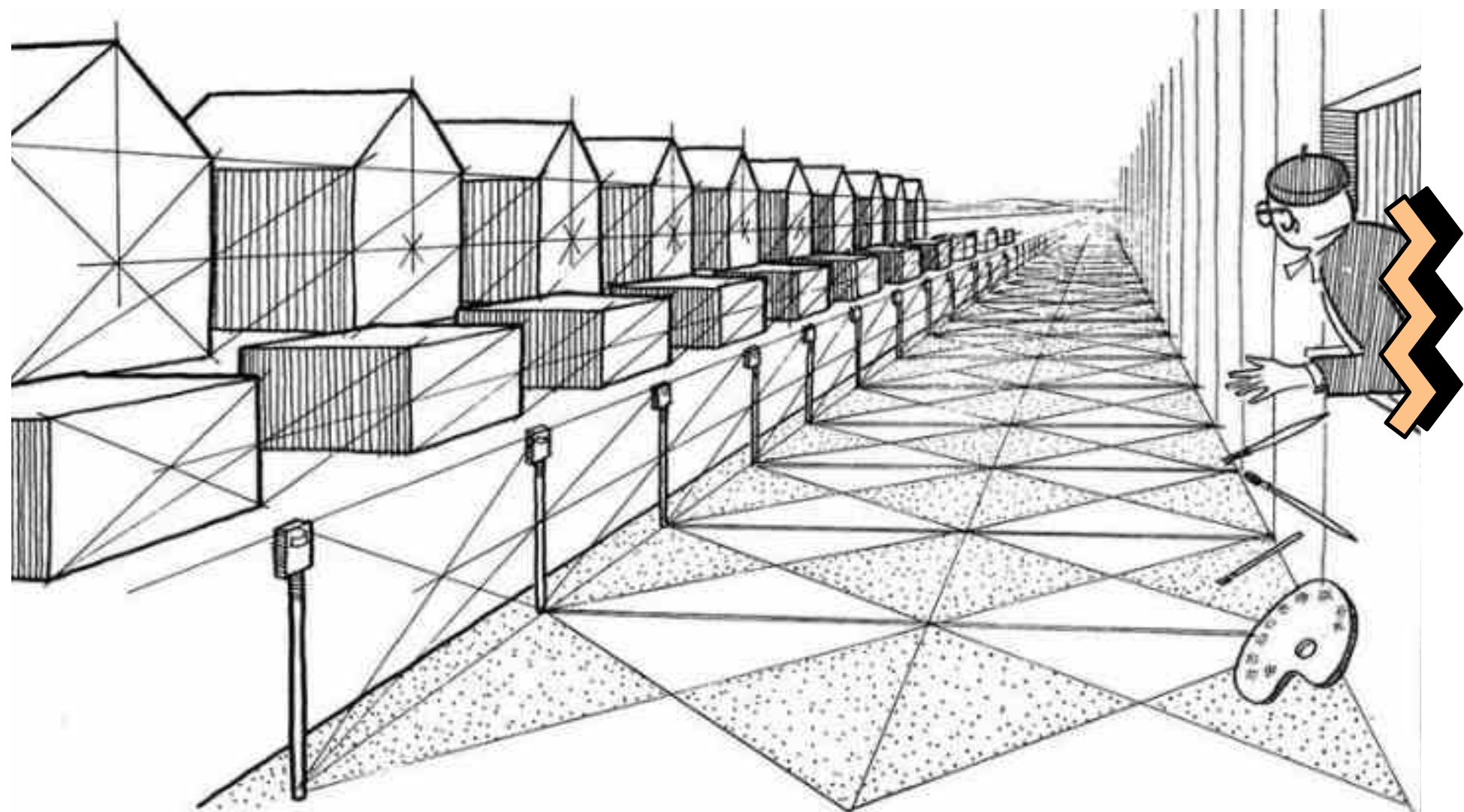
1
9
2
1.

“Studija
 sa
 primarnim
 bojama,
 tri mreže
 boja”,
 1930.

primeri:

PERSPEKTIVA:

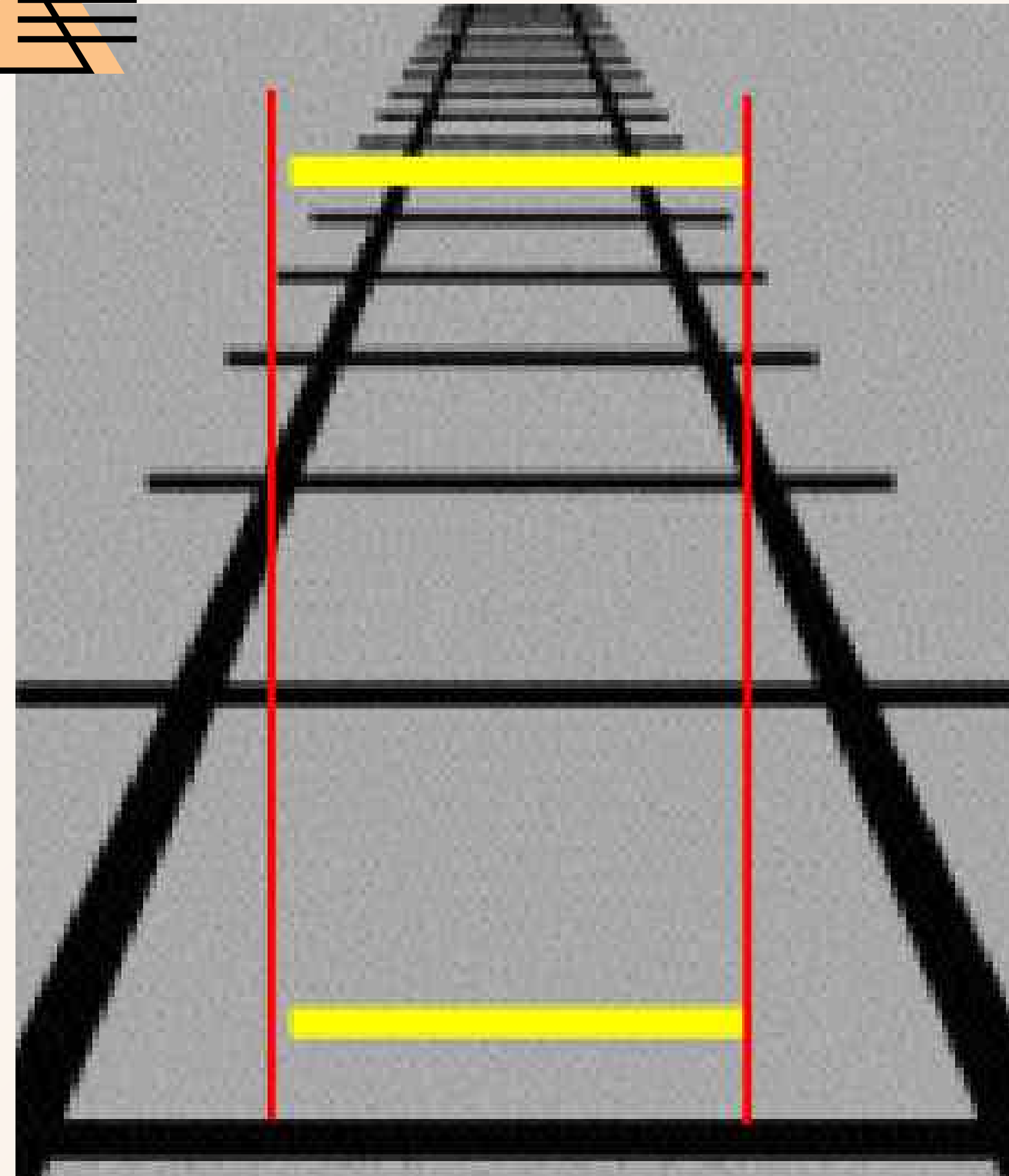
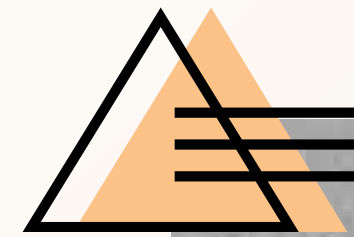
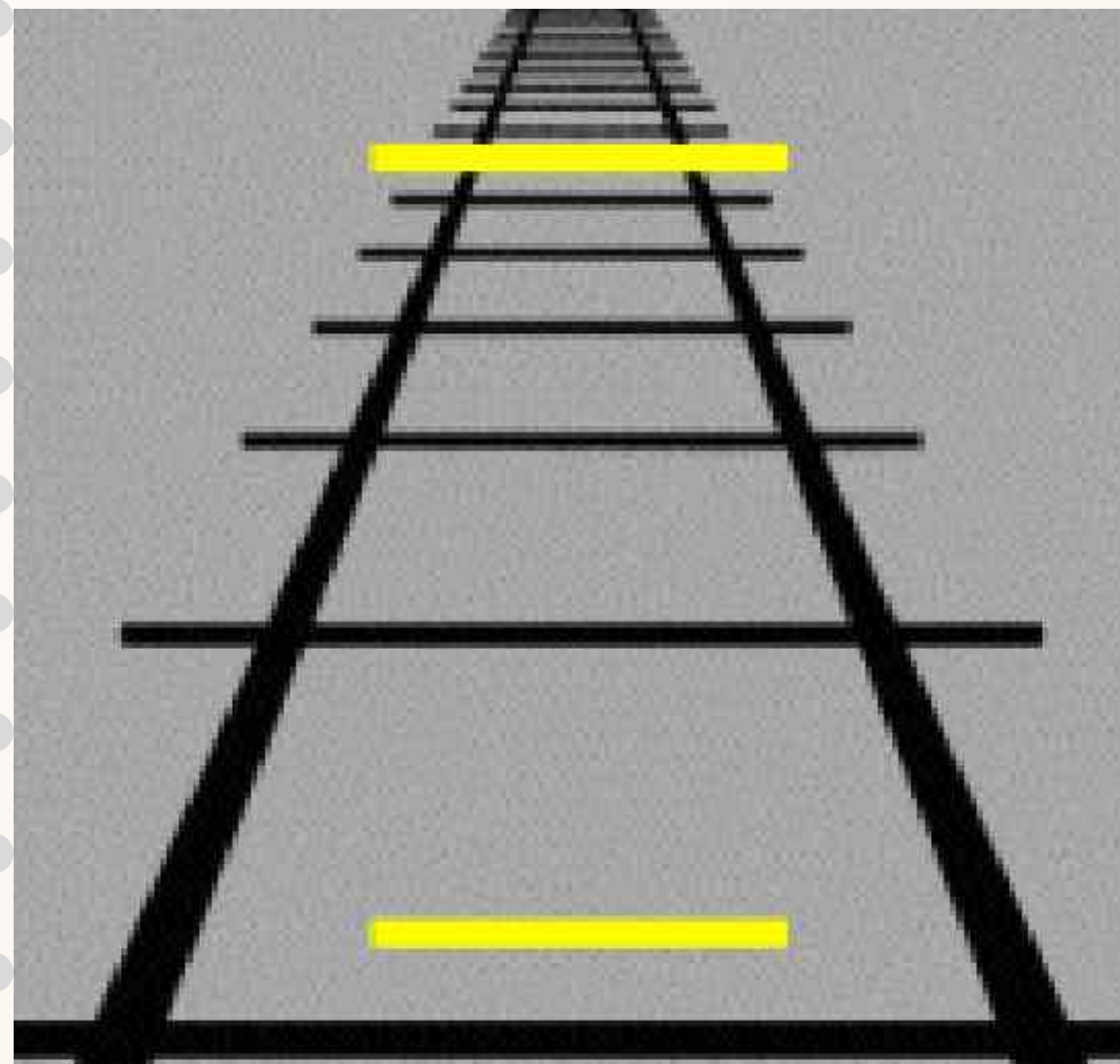
- Perspektiva je pojam koji predstavlja gledište, način gledanja, način razmatranja, shvatanje, percepciju, itd
- **NAJČEŠĆE SE KORISTI U LIKOVNOJ UMETNOSTI, FILMSKOJ INDUSTRIJI, KNJIŽEVNOSTI, FILOZOFIJI, RETORICI I DR**

Isti pojam može se tumačiti na razne načine, u zavisnosti od oblasti primene

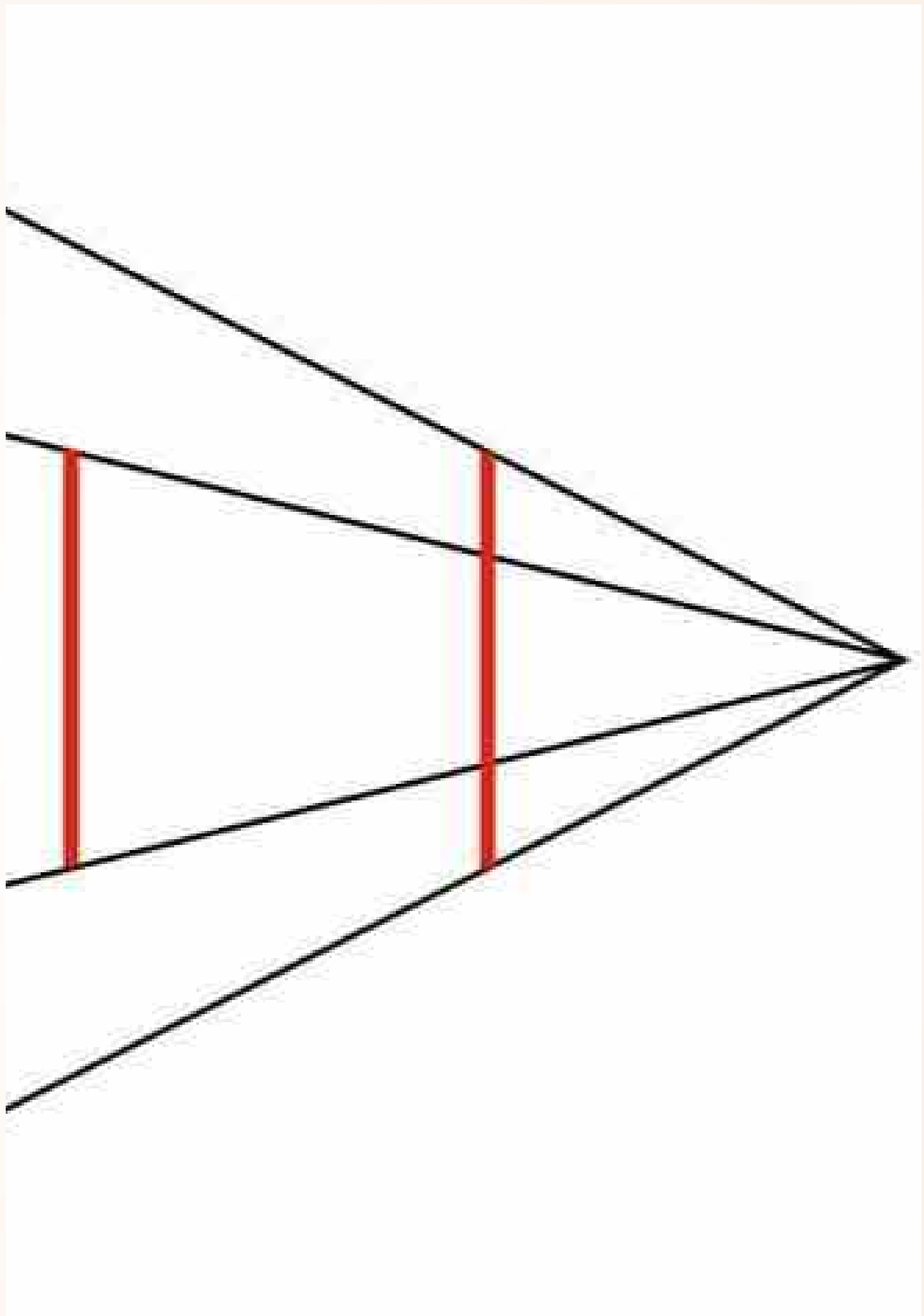
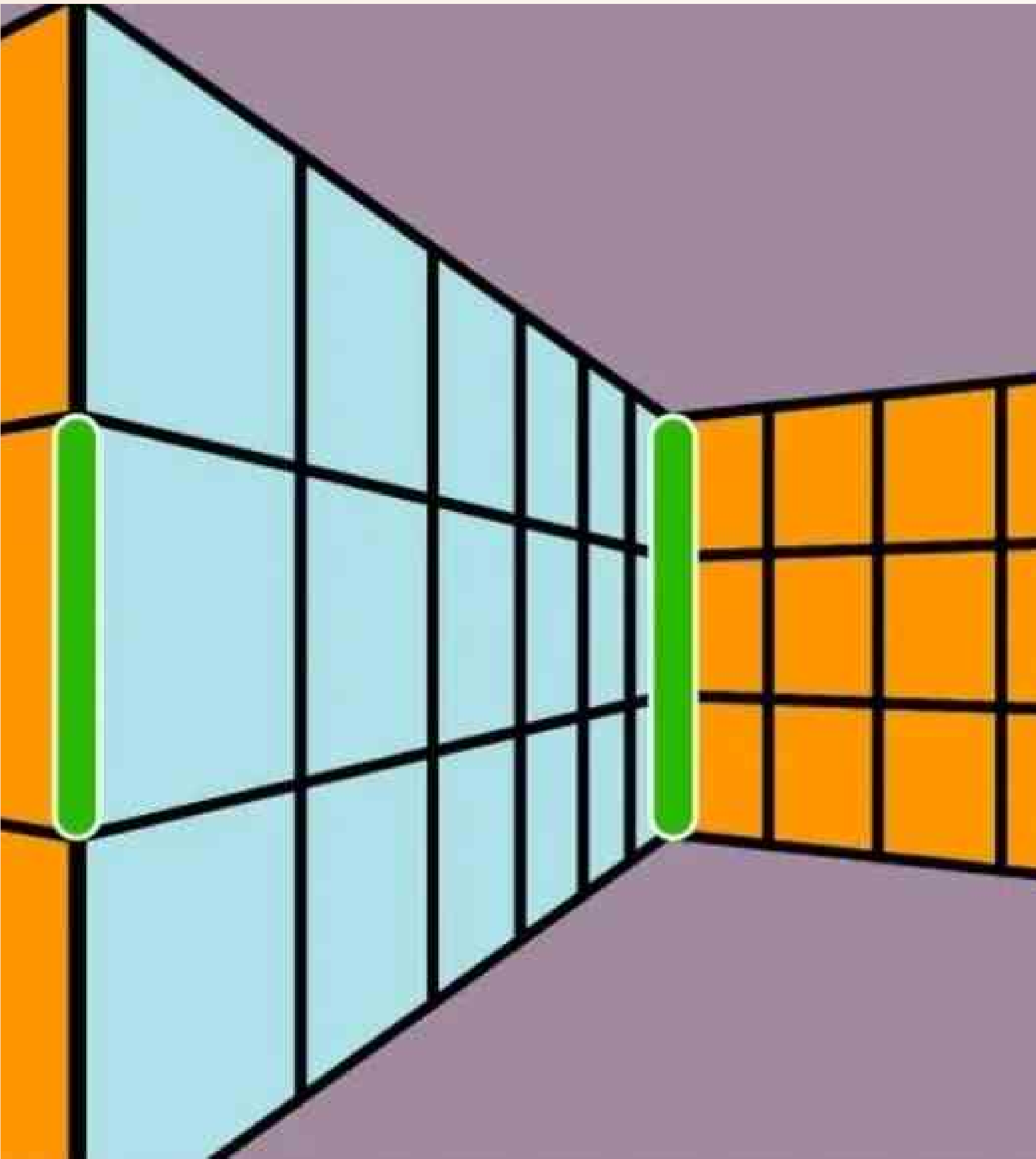

PONCO EFEKAT:

- ITALIJANSKI PSIHOLOG, MARIO PONCO, JE 1913. PREDLOŽIO HIPOTEZU PREMA KOJOJ ČOVEK PERCIPIRA VELIČINU PREDMETA NA OSNOVU POZADINE POD NAZOVIM PONCOV EFEKAT
- PONCO JE GEOMETRIJSKA OPTIČKA ILUZIJA

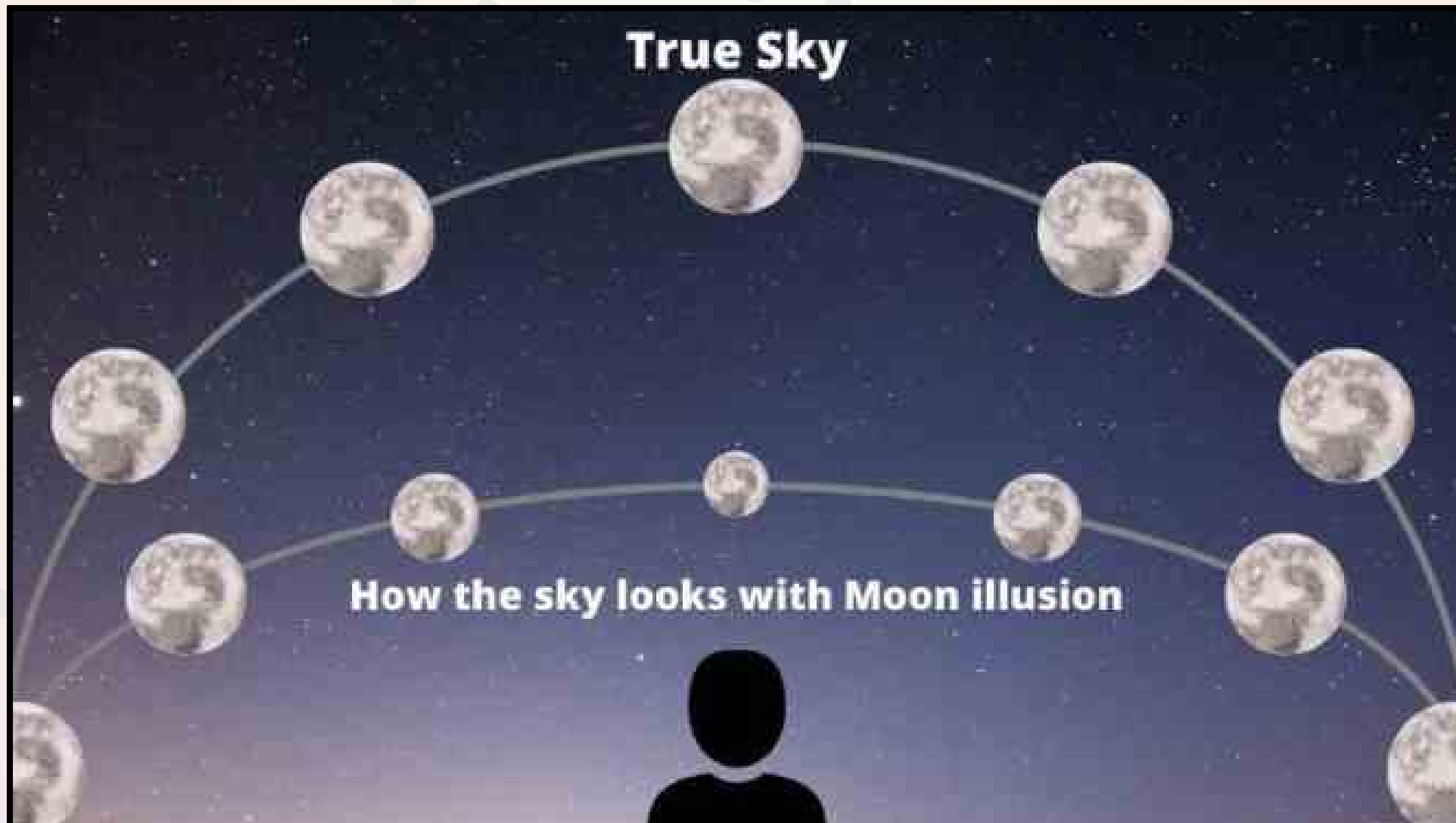
- Gornja linija nam izgleda duže od donje jer je interpretiramo u perspektivi šina koje se udaljavaju od posmatrača

**Još
2
primera
Ponco
efekta**

MESEČEVA ILUZIJA KAO EKSTENZIJA PONCOVE:

- MESEČEVA ILUZIJA SE SMATRA VARIJANTOM PONCOVE
- MESEC IZGLEDA VEĆI NA HORIZONTU NEGO KADA JE VISOKO NA NEBU
- OVA ILUZIJA, ZA RAZLIKU OD PONCOVE, JE LJUDIMA POZNATA JOŠ OD ANTIČKIH VREMENA

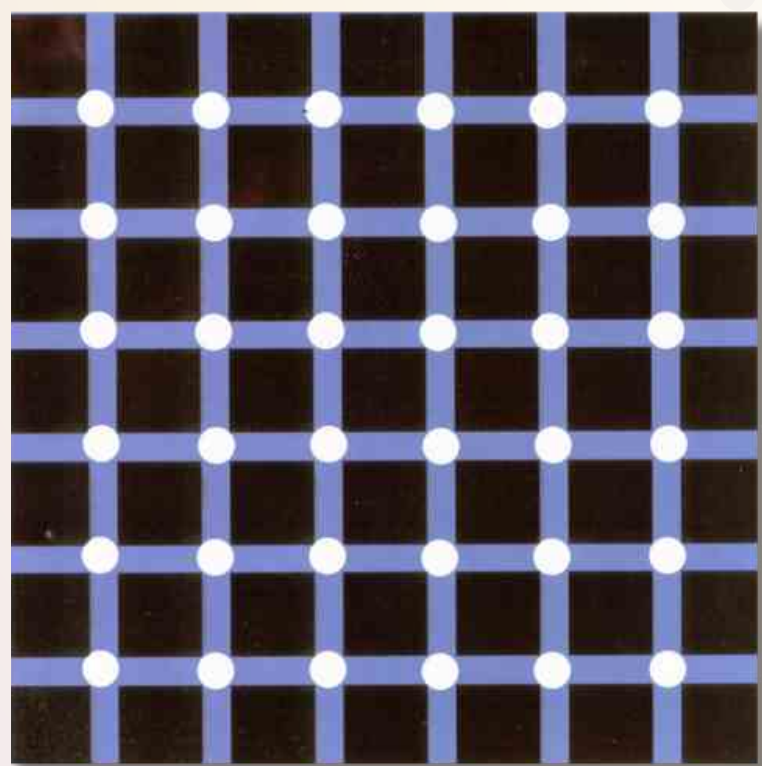
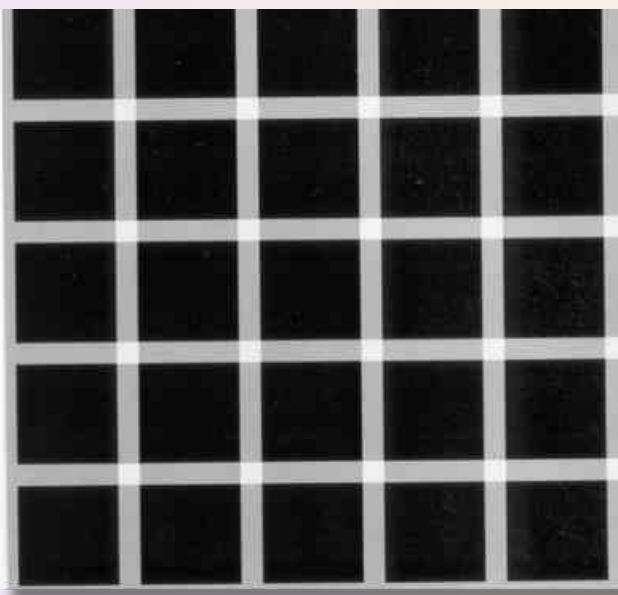

Actual Shape of Sky

Shape of the sky as we
perceive it

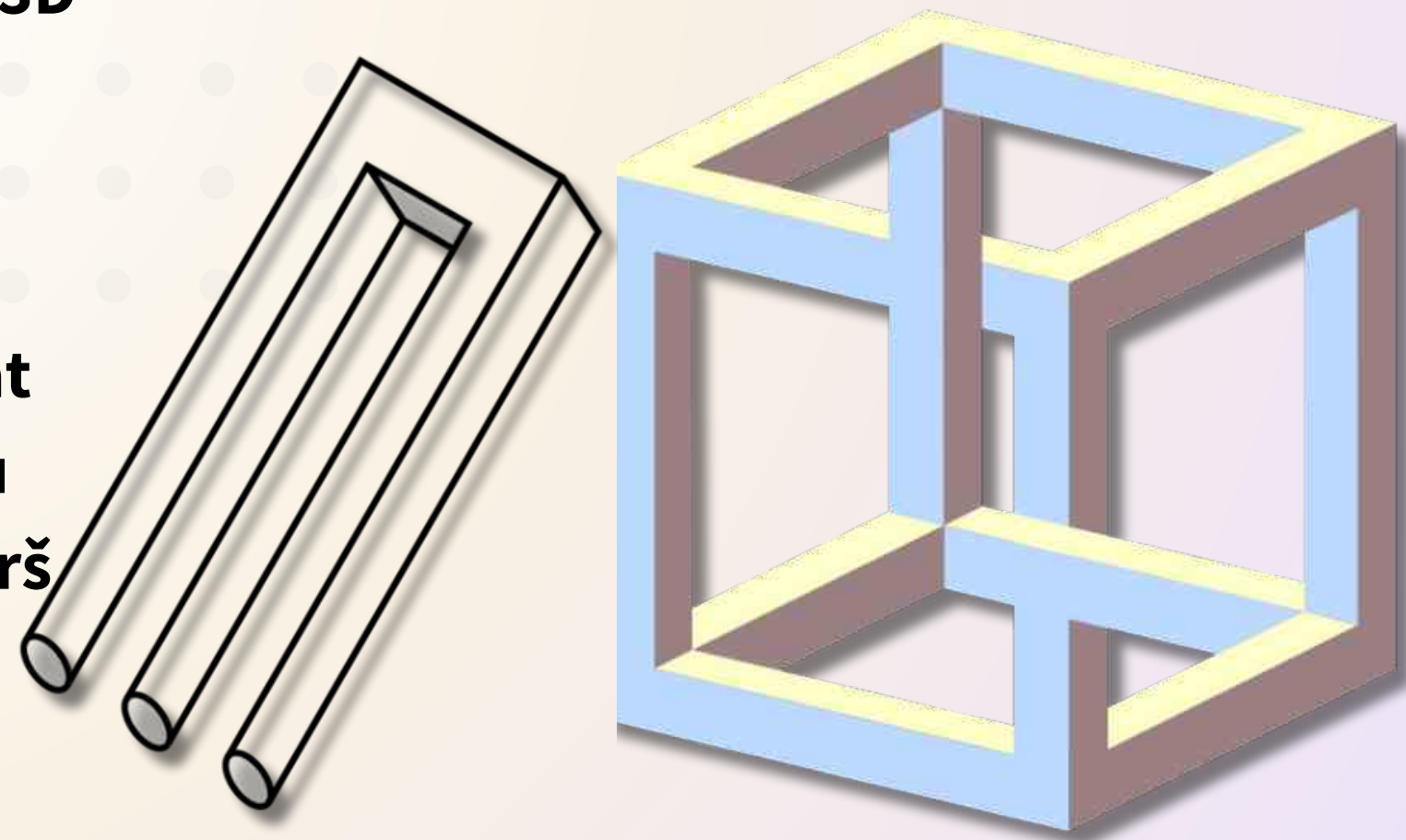
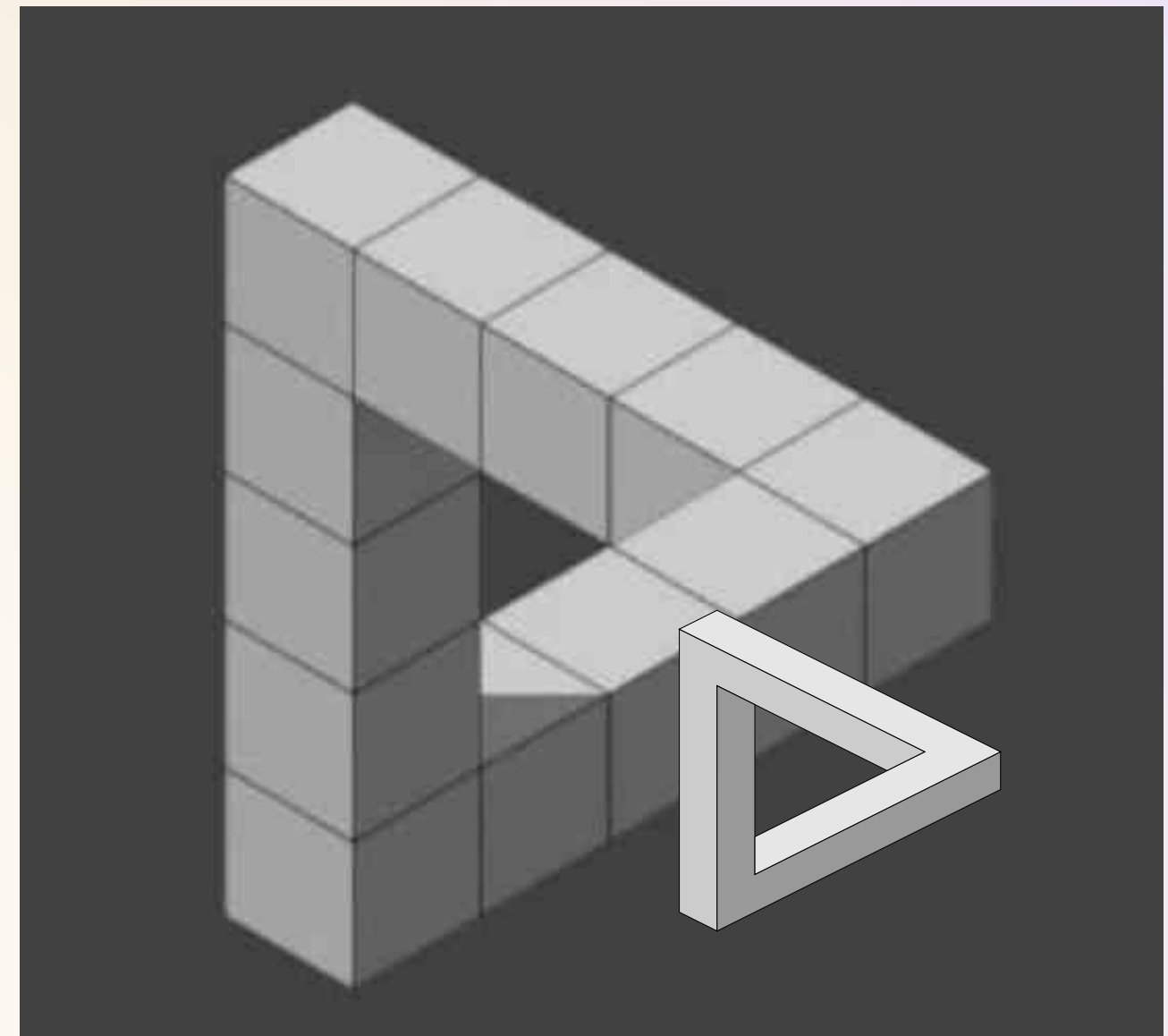
POSTOJANOST MREŽNJAČE:

- Ukoliko posmatramo sliku koja ima elemente velikog kontrasta, a nakon toga veoma brzo posmatrana površ slike zameni sa čisto belom površi, dolazi do iluzije
- Postojanost mrežnjače je slika koja se pamti na kratak trenutak nakon što je pogledana

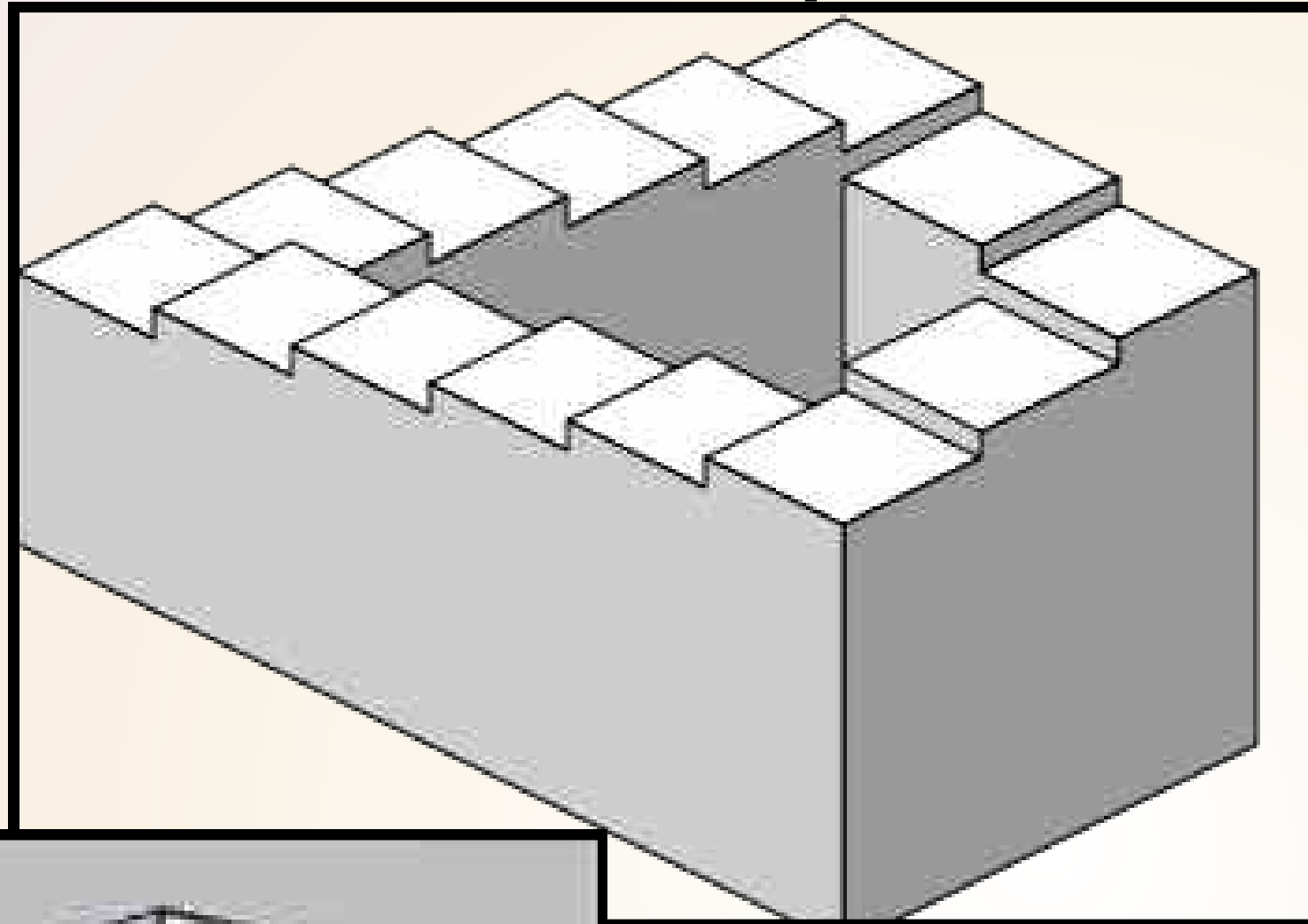

NEMOGUĆE FIGURE:

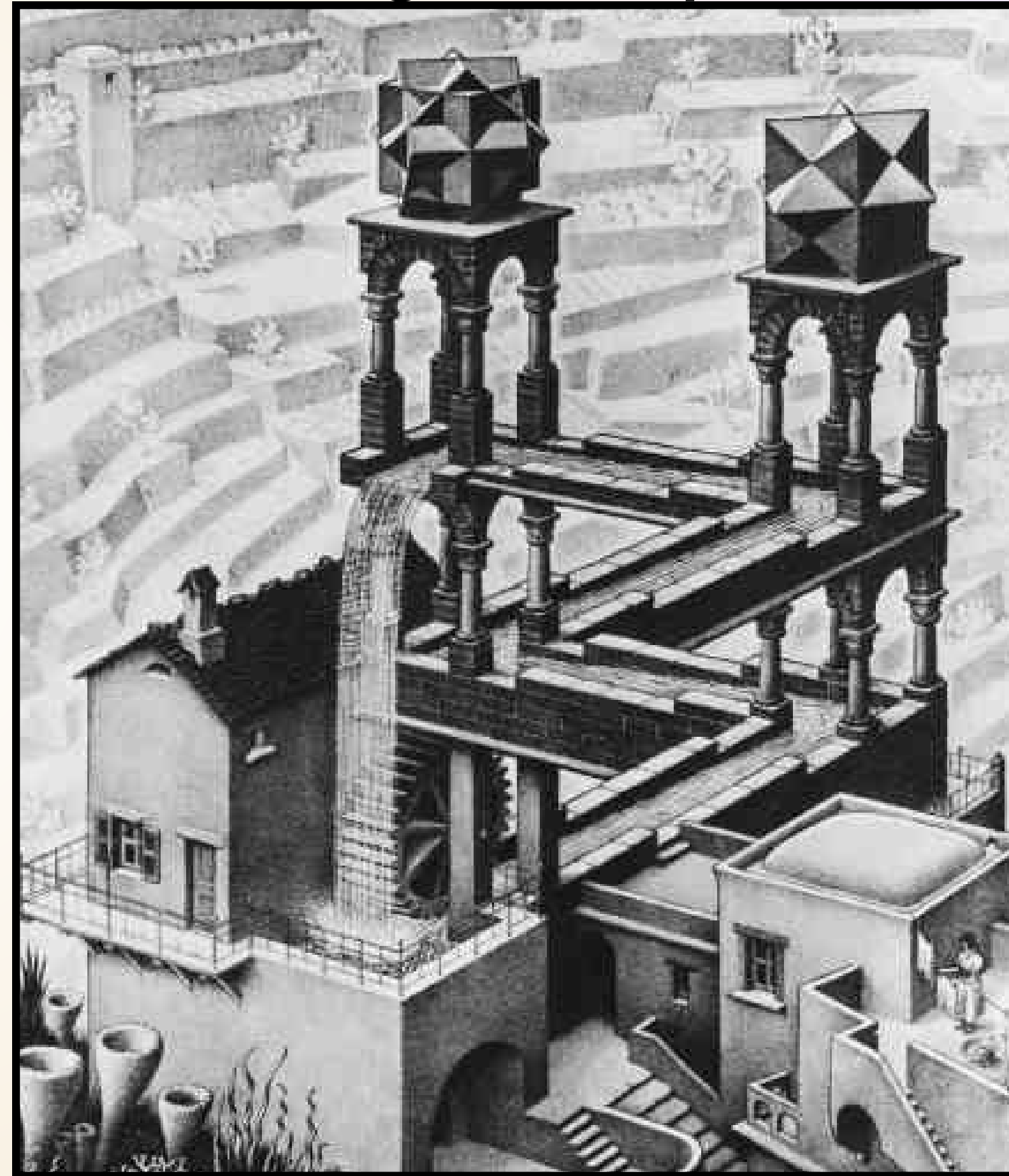
- Nemoguća figura ili nemogući objekat je vrsta optičke iluzije
- Figura nacrtana u 2D ravni postiže efekat takav da naš um prirodno tumači tu figuru kao projekciju 3D objekta
- Doduše, u većini slučajeva postaje očigledno da objekat koji bi imao ovakvu projekciju na 2D površ zapravo ne postoji

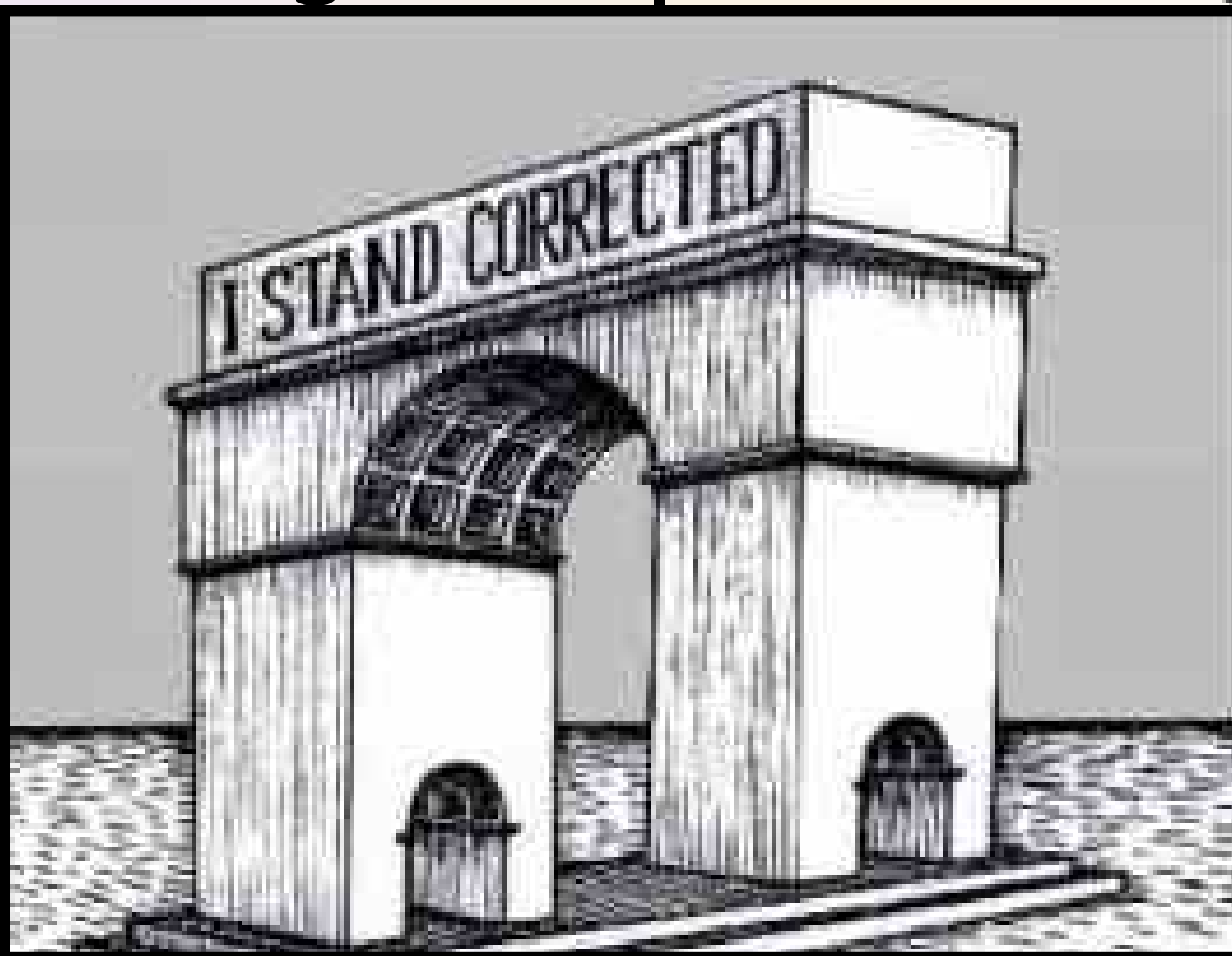
Penrouzove stepenice:

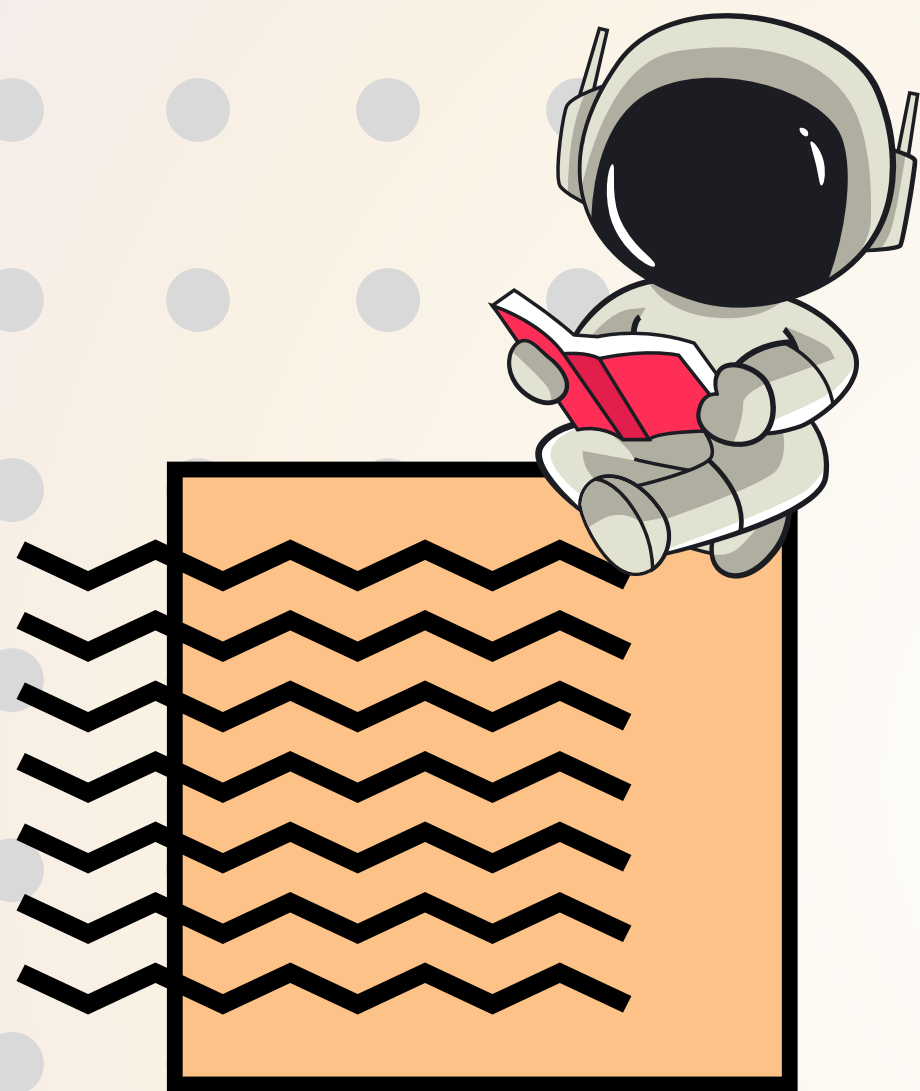

Nemogući vodopad:

Nemogući luk:

■ ■ ■ GRUPA 8
**HVALA NA
PAŽNJI!!!**

članovi:

Marija Miodragović 225/2023

Dunja Božinović 90/2023

Sofija Đokić 149/2023

Nikola Malinović 107/2023

Zoja Lukić 202/2023

Elena Janković 209/2023

